

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 9. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2015. szeptember**

A tartalomból:

Hegedűs Bence lapunk új főszerkesztője

3. Köszönjük, Laci atya!!

5. IN MEMORIAM
- Petrovskzi György ny. plébános

9. A tervezett KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓ
- és a becsapott endrődiek

13. Bella János kiállítására

17. Kápolnaszentelés Endrődön

17. Egyházközségi vacsora Hunyán

20. Augusztus 20-a Gyomaendrődön

Huszonkét év után...

Kedves Olvasók!

Bizonyára mindenki előtt ismert már, hogy ez év augusztus 4-től orosházi esperes-plébános lettem.

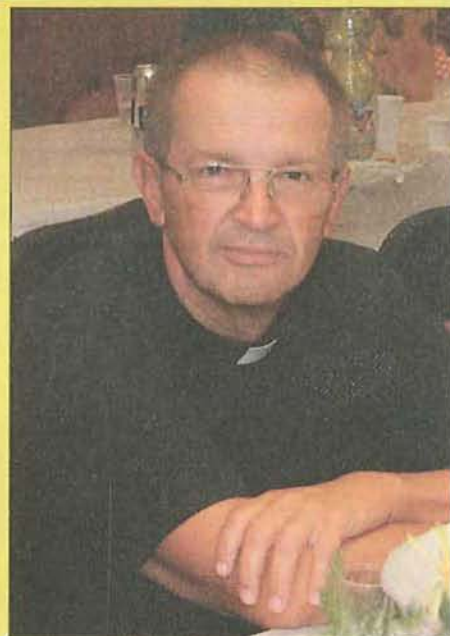
Igy szeretett Szülőföldemtől távolabb kerültem. Új feladatok, új emberek, új kihívások vártak és várnak rám. Új korszak kezdődött az életemben. Úgy érzem, hogy most már nem tudom feladatom ellátni, mert nincs igazán rálátásom Gyomaendrőd és Hunya életére, ezért miután elkészítettem az augusztusi számot, július végén megtartott szerkesztőségi ülésen lemondtam a főszerkesztői feladatkörrel. A technikai munkát (tördelés) ez év végéig vállaltam.

1994 októberében hoztuk létre Császár Ferencsel és Vaszkó Andrással lapunkat. Kezdetől fogva az újság szellemiségének, arculatának meghatározó személyisége voltam. Császár Ferenc és Császárné Gyuricza Éva halála után 2007-ben hivatalosan is átvettem a főszerkesztői feladatkört. Az internetes változatot is én szerkesztettem.

Huszonkét évi munka után nyugodt lélekkel adtam át a főszerkesztői feladatkört Hegedűs Bencének. Benne látom azt, aki tovább tudja biztosítani a lap szellemiségét, tartalmát. Mivel fiatal és energiával teli, bízom benne, hogy a megújulást is szolgálja majd. Igaz, hunyai, de a gyomaendrődi hagyományokat, személyiségeket is ismeri, kutatja a helyi történelmünket.

Megköszönöm a volt Szerkesztőtársaknak a sokévi közös lelkes munkát, együttműködést. Ezzel nem szoktunk dicsekedni, de most úgy érzem, eljött az ideje, és egyszer el kell mondanom: minden szerkesztőtárs ingyen, Gyomaendrőd és Hunya, valamint az Egyház iránt érzett szeretetből végezte feladatát. Az elhunyt alapítókat és szerkesztőtársakat pedig imáimba foglalom, legyen áldott az emlékük!

Utoljára hagytam, de mégis a legfőbb köszönetem a Kedves Olvasóknak szól. Köszönöm, hogy érdeklődtek lapunk

íránt, és előfizettek, vagy a boltokban, templomokban megvették évről évre újságunkat. Sok-sok levelet, E-mailt kaptam, ami nagyon jól esett: igazoltak az Olvasók, hogy nem hiába dolgoztunk. Jól esett tapasztalnom, hogy gyakran helytörténeti forrásanyaggá is váltak a régebbi lapszámok. Ezért az összes számot elhelyeztem az Interneten: www.varosunkujzag.hu.

Még egyszer köszönöm az elmúlt szép éveket az Olvasóknak. Köszönöm az endrődi, gyomai és hunyai híveknek és lakosoknak a szeretetüket és megbecsülésüket.

Mindenkit szívembe zártam. Orsházán itthon kell lennem, de Gyomaendrődön és Hunyán továbbra is otthon maradtam.

Kérem a Kedves Olvasókat, bízzanak az új főszerkesztőben és szeressék Hegedűs Bencét, és olvassák továbbra is a Városunk újságot.

Iványi László
leköszönt főszerkesztő,
orosházi esperes-plébános,
tb. kanonok

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Ismét az Erzsébet-táborban nyaraltunk Fonyódligeten

A gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola 90 diákja az idei nyáron is a Balaton partján vakációzott 2015. július 5-től 10-ig. A gyerekek felügyeletét az intézmény 10 pedagógusa látta el.

A fonyódligeti Erzsébet-tábort sok diákunk már ismerősként üdvözölte, hiszen közülük többen már harmadik alkalommal nyaraltak ebben a hatalmas méretű gyermektáborban, mely közvetlenül a Balaton partján fekszik. A tó közelsége nagyon fontos volt a forró nyári napokon, hiszen napon-ta két alkalommal is lubickolhattunk a kellemes hőmérsékletű vízben. Mindannyian élveztük a vízi kalandparkot, hiszen hatalmas csúszdáról lecsúszva csobbanhattunk a vízbe. Ezután pedig az evezést is kipróbálhattuk. A vízi vetélkedőn két tíz fős csapattal vettünk részt. A vízben kialakított akadálypályán sorversenyt szerveztek érdekes, néha nehezen megoldható feladatokkal. Az egyik csapatunk második, a másik csapatunk pedig harmadik helyezést ért el. Ismerős program volt a Fonyód-kvíz is: a rekkenő hőségben kisvonattal beutaztunk

Fonyódra, ahol a kikötőben kerestük meg a teszt kérdéseire a választ. Szerettünk volna részt venni a focibajnokságon és a tábori olimpián is, de a hőségriadó miatt ebben a turnusban ezeket nem tartották meg. Új tábori programként szerepelt azonban a televízióból ismert „Nagy vagy!” című játék, amelyben 20 fős csapatunk a sportos játékot megnyerve aranyérmert szerzett. Az utolsó előtti napon az időjárás elromlott, így az erősen hullámzó Balatonban nem tudtunk fürödni. A tábor vezetői azonban gondoskodtak a táborozók szórakoztatásáról: a délelőtti folyamán a gyerekek különböző ügyességi játékokat próbálhattak ki. A feladatok teljesítéséért kuponokat kaptak, amelyeket ajándékokra válthattak be. Az Erzsébet-vetélkedőt is ekkor tartották. Nagyon büszké vagyunk négy fős csapatunkra, akik első helyezettek lettek. A csapat tagjai: Almási Lili, Deli Boglárka, Gál Bence és Rák Dávid. Délután pedig a tábori Ki mit tud? c. programon vettünk részt, ahol többen is második helyezést értek el a fellépő diákjaink közül: Ladányi Sára (népdal), Ács Orsolya és Szilágyi Csilla (mazsorett) és a 7. c osztályosok (modern tánc). Az esti programok közül a legnépszerűbbnek a táncház és a diszkó bizonyult.

Az utolsó napon ismét napsütésre ébredtünk. De a fürdőzés helyett hazafelé készülődtünk, hiszen a szülők már izgatottan várták a táborozókat, akik közül sokan megfogadták: jövőre ismét az Erzsébet-táborban nyaralok!

Önnek joga van tudni...

A Képviselő-testület a nyári vakációt követően ismét fontos dolgokról döntött.

- Az igazságosabb közteherviselés volt a célja az adórendelet felülvizsgálatának, melynek során két változat közül választhattak a képviselők. Az 'A' változat szerint az adózók terhe kicsit több mint 10 millió forinttal csökkent volna, mely 12 adózót ért volna hátrányosan 5803-nak lett volna jó és 2430 adózó nem érezte volna hatását. A 'B' változat esetén csak 2 milliót kicsivel meghaladó összeggel csökkenne az adózók terhe ez hátrányosan érint 2104 adózót, előnyös 1260 adózónak és közömbös 4881 adózó számára. A képviselők az 'A' variáns mellett döntöttek. Megfontolás tárgya még a vállalkozási építményadó 300 Ft/m²-ről 150 Ft/m²-re való csökkentése, továbbá az eddig mentesített építmények Pl.: magtárak, raktárak adóalapba való bevonása. A képviselők többsége az alacsonyabb adócsökkentés, az építményadó felére csökkentése és az eddig mentesített építmények megadóztatása mellett döntött. A rendelettervezetet a következő ülésén tárgyalja testület.
- Szintén az adókkal foglalkoztak a második napirendi pont keretében. Sokan felfedezhetik a város honlapján, hogy sok helybéli adózó nem időben vagy egyáltalán nem teljesíti adófizetését. Ezért döntöttek úgy városunk képviselői, hogy egy végrehajtóval kötnék szerződést az elmaradt adók behajtására.
- Elfogadták a képviselők az önkormányzat és intézményei első féléves gazdálkodásáról szóló beszámolót. Változatlanul, mind az önkormányzatra, mind intézményeire a stabil gazdálkodás a jellemző tudhattuk meg a beszámolóból.
- Hamarosan bekövetkezik a kulturális terület átszervezése. Mondhatni külön lesznek kezelve Gyoma és Endrőd kulturális intézményei. Gyoma településrészen a Katona József Művelődési Ház, a tanósvény, a Körös Látogató Központ, a programiroda és a vízi színpad lesz egy egység, míg Endrődön a Népház, a Bárka, a két tájház és a Szent Antal zarándok- és sütőház alkot egységet. A könyvtár Gyomára kerül és ehhez az intézményhez tartozik még egy infópont, civil ház és tudásközpont. A Városi Képtár, a Rózsahegy Ház és a Tourinform külön egységeket képeznek. Ennek a sémának megfelelően kell kidolgozni a hivatalnak a következő testületi ülésre az új közművelődési koncepciót.
- Zárt ülésen tárgyalta a pénzügyi bizottság a Pájer strand vagyonelemeivel mi legyen a jövőben. A meghívóban ugyan nem volt jelezve, de a testület is zárt ülése tárgyalta ezt a fontos vagyoni témát.
- A 2014-2020 közötti uniós ciklusban nagy lehetőségük van az önkormányzatoknak a fejlesztésre. A Terület- és Településfejlesztési Operatív program /TOP/ keretében nemcsak kész tervekkel, de projektötletekkel is lehet pályázni. Természetesen az előrehaladottabb előkészítés előny, tudhattuk meg az előterjesztésből. Amely projekteknél nincs még terv, el kell készíteni, határoztak a képviselők. A projektötletek között szerepelnek kerékpárút építések, az Ipari Park fejlesztése, bölcsőde, óvodafejlesztés és még egyebek.
- A TOP keretében kívánja megvalósítani az önkormányzat a belterületi vízrendezés IX. ütemét. Ez a beruházás megvalósulása esetén mind Endrődön mind Gyomán növelni fogja a biztonságot csapadékos időjárás esetén.
- A Bethlen Nyugdíjasok Közössége és a Bethlen Alapítvány kezdeményezéssel élt, hogy méltó módon ünnepelje a város Gyoma újratelepítésének 300. évfordulóját, melyre 2017-ben kerül sor.
- Eredményesen működik a Start Szociális Szövetkezet értesülhettünk az új elnök beszámolójából.
- A bejelentések előtti napirendi pont keretében tárgyalták a holtágak hasznosításának ügyét. Sok embert foglalkoztat ez a kérdés, úgy gyomaendrődi, mint vendégforgásokat egyaránt. A Csókási zugi, Hantos kerti, Fűzfás zugi, Rév zugi, Torzsási és Német zugi holtágak jövőbeni hasznosításáról kellene dönteni. A város valamely cége képes lenne erre a feladatra, de ez a Képviselő-testület veszteségesnek látja ezt a tevékenységet. Végül a bérbeadás mellett döntöttek. Valakinek biztos megéri.

Várfi András

Kedves Olvasó!

Iványi atya lemondása folytán újságunknak új főszerkesztőt kellett keresni. A szerkesztőbizottság július 31-én tartott gyűlésén - a Szent Imre Alapítvány javaslatára - a megjelent szerkesztők engem választottak főszerkesztővé. Ez a megbízatás ideiglenes természetű, november végéig tart. Az addig tartó időszak folyamán fog körvonalazódni az újság végleges sorsa. Addig is változatlan formában és tartalommal folytatjuk hivatásunkat, a keresztény-nemzeti gondolatok terjesztését.

Magamról annyit, hogy egyetemista hallgató vagyok, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karán tanulok agrármérnöknek. 2006 óta rendszeresen publikálok az újságban, 2012 óta pedig szerkesztőbizottsági tag vagyok. Elevenen él bennem Császár Ferenc, Császárné Gyuricza Éva és Vaszkó András lelke, Iványi László munkásságával teljes mértékben azonosulok.

Bízom benne, hogy naprakész, igazi lelki táplálékkal fogok tudni szolgálni a kedves Olvasóknak!

Hegedűs Bence
főszerkesztő

Köszönjük, Laci atya!

Mint bizonyára már sokan tudják, Iványi László hunyai plébánost püspöke augusztus elején orosházi esperesplébánossá nevezte ki. Ezzel a kinevezéssel harmincöt éves papi munkásságát jutalmazta meg egyháza.

Laci atya 1996-ban mint endrődi plébános kapott megbízást a hunyai plébánia oldallagos ellátására. A lehetőségekhez képest igyekezett mindenre kiterjedően szolgálni a mi közösségünket is. Az első években még senki sem tudta, milyen nagy dolgokat fog általa megvalósítani a Mennyei Atya. 1999-ben a belvíz következtében templomunk megsüllyedt, majd egy „jótékony” villámcsapás következtében le is égett. A tragikus helyzetben Atya erőt öntött belénk és egyből elkezdte az új templom építésének előkészítését. Kiváló szervezőkészsége következtében 2000 végén már új templom magasodott a régi helyén. De itt nem állt meg: a templomépítésből maradt pénzből és egyéb források igénybevételével a régi, felvizesedett plébánia helyére is újat építtetett. Ezekkel a tettekkel a hunyai egyházközséget stabil alapokkal indította el az új évezred felé.

Minden helyi kezdeményezést felkarolt, ahol csak tudott, segített. Főlölesleges most egyenként minden apróságot felsorolni, a lényeg, hogy egyházközségünk élete szépen haladt előre.

2012 nyarán egészségi állapota miatt felmentették az endrődi plébánia ellátása alól, és Hunyára költözött. Az elmúlt három év alatt még közelebbi kapcsolatba került a falu lakosságával, a helyieket öröm töltötte el, hogy saját papjuk van. Laci atya szintén jól érezte magát, Hunyát gyakran a „béke és nyugalom szigetének” nevezte.

Közben a nyugodt körülmények, valamint akaratának és kitartásának köszönhetően egészsége egyre jobb lett, problémái nagyban csökkentek. Az utóbbi időben, aki csak ránézett, egy szinte teljesen fitt és egészséges embert láthatott. A gyógyulás előljárói figyelmét sem kerülhette el, így újra nagy munkára hívták.

Kedves Laci atya! Hálás szívvel emlékezünk tizenkilenc éves munkádra, a sok-sok közös élményre. Orosházi kinevezéseddel bőséges munkateret kapsz, kívánjuk, hogy minél több lelket vezess Krisztushoz! Isten áldjon további utadon!

A hunyai egyházközség nevében:

Hegedűs Bence

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Sajtóközlemény

TANYÁS TÉRSÉGBEN ÉLŐ GYERMEKEK TANODAPROGRAM ZÁRÁSA GYOMAENDRÖDÖN

Befejezéséhez érkezett az Új Széchenyi Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „Holdudvar Tanoda létrehozása Gyomaendrődön, a város tanyagondnoki körzeteiben élő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai lemorzsolódásának megelőzésére, csökkentésére.” című, TÁMOP-3.3.9.C-12-2012- 0118 jelű pályázat megvalósítási időszaka.

A pályázati program kedvezményezettje a Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány volt.

Tanodánk célcsoportját a Gyomaendrődi tanyás térség 6-16 éves 40 tanulója alkotta, önként jelentkezés alapján. Programtervünket arra alapoztuk, hogy az ember fontos feladata, hogy önmagát megismerje, s ezt más emberekhez viszonyítva, különféle közösségekben teheti meg. Negyedéves témákhoz, (önismeret, család, barátok, iskolai, ill. munkahelyi környezet, származás, nemzet, nemzetállam, a Földbolygó mint felelősség) rendeltük ezért a tanoda program tevékenységét.

Programjaink során kirándulásokat szerveztünk helyben, (pl. Csudabálára), s a városon kívülre. (Szarvas, Ópusztaszer, Jakabszállás, Budapest Parlament, Kiskun Múzeum), közösen ünnepeltünk (Roma nap, Német kisebbségi nap, Mikulásünnepség, Honismereti rendezvény, március 15-e), tematikus táborokat valósítottunk meg (ön- és társismeret, történelem-honismeret, ökológia-tájékozódás témákban), megismerkedtünk különféle szakmák és társadalmi szerepek nehézségeivel, illetve szépségeivel. (Vízű, Idősek Otthona, Mercedes gyár).

Az elmúlt két év során tanultunk verseket, meséket, dalokat, moziban voltunk és zenei koncertet néztünk, játszottunk drámajátékokat, rajzoltunk, festettünk, főztünk, azaz alkottunk, s meg tanultuk értékelni mások alkotásait. Konfliktusokat oldottunk meg, kudarcokat dolgoztunk fel és sikereink is voltak. Dühöngtünk, sírtunk, neveltünk, szerettünk. Egyszóval tanultuk az ÉLETET.

Inspiratív, sikerekben és élményekben gazdag időszakot tudhatunk magunk mögött, mely reményeink szerint nem ér véget a programzárással. Erre, esélyünk van a Türr István Képzési és Kutatási Intézet Támogatásának, s az új pályázati kiírásoknak köszönhetően!

További információkért, képekért kérjük, keresse fel honlapunkat!

<http://jelenesajovogyermekei.webnode.hu/holdudvar-tanoda>

Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány

Sajtóközlemény

NEVELŐSZÜLŐNÉL ÉLŐ GYERMEKEK TANODAPROGRAM ZÁRÁSA DÉVAVÁNYÁN

Befejezéséhez érkezett az Új Széchenyi Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „Mese-csere Tanoda létrehozása Dévaványán, a településen élő, nevelőszülői hálózatban nevelkedő intézeti és állami nevelt gyermekek iskolai lemorzsolódásának csökkentésére” című, TÁMOP-3.3.9.C-12-2012-0088 jelű pályázat megvalósítási időszaka. A pályázati program kedvezményezettje a gyomaendrődi székhelyű Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány volt.

A program célja elsősorban a gyermekek érzelmi intelligenciájának, empatikus képességének fejlesztése volt, s ennek érdekében programjainkat a különféle ünnepek (személyes, családi, állami, társadalmi, egyházi) és világnapok köré szerveztük. Ennek keretét a havonta egy két alkalommal hétvégéken megtartott egész napos műhelyfoglalkozások, és ünneplések adták, melyen kiscsoportokban, különféle tevékenységek során (kézművesség, vers és daltanulás, mozgás, főzés, stb.) ismerkedhettek az ünnepek szerepével, szellemi és formai szerkezetével.

A mese- csere megtörtént. A tanulók rengeteg ismeretre, tudásra és tapasztalatra tettek szert, többek között a pedagógusok munkáját segítő idős önkéntes hölgyek, a „mamák” jóvoltából. Köszönjük nekik, hogy közös ünnepeink során ők voltak a gyerekek nagymamája. Kirándulásainkat és a táborainkat is az ünnepek jegyében szerveztük. Az iskolai előrehaladás érdekében fejlesztő foglalkozásokat biztosítottunk reál, humán, nyelv és számítástechnika képességterületeken. Minden tanuló tanulmányi sikerességét mentortanárok segítette.

S ami a legfontosabb, fő célkitűzésünknek megfelelően a két év alatt erős érzelmi kötődések alakultak ki gyermekek és gyermekek, gyermekek és idősek, gyermekek és pedagógusok között. Érzelmekben és élményekben gazdag két év áll tehát mögöttünk, amely azonban nem ér véget a programzárással. A Türr István Képző és Kutató Intézet támogatásával az átmeneti időszakban is folytatjuk a programjainkat, és bízunk az új pályázati lehetőségekben!

További információkért, képekért kérjük, keresse fel honlapunkat!

<http://jelenesajovogyermekei.webnode.hu/mese-csere-tanoda>

Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány

Felhívás

2015. szeptember 19-én, szombaton fél 10 órakor Endrődön a Szent Imre Katolikus Templomban lesz a 7 iskola (Décspáskumi, Ugari, Polyákalmi, 4 öregsőlői - Tímár-csáki, Szent Imre) hagyományos miséje!

Tisztelettel: Pésó Béláné ny. t.

Hirdetés

Vásártéri ltp.-en 1 szobás földszinti lakás ELADÓ! Ár meg- egyezés szerint! Érdeklődni: 06-20/376-4567

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsól
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöli
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövől!

Tímár Máté

Petrovszki György

ny plébános
(1929-2015)

1929. március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén egy újszülött fiúgyermek sírása töltötte be a kétsopronyi tanyavilág csendjét. Ez a kisfiú Petrovszki György és Laurinyecz Katalin gyermeke volt, aki a keresztségben édesapja után a György nevet kapta. A család szlovák származású volt, így a kis György anyanyelve is a szlovák volt, magyarul csak nyolcéves korában tanult meg. A szlovák gyökerek

egész életében meghatározóak voltak számára.

Az elemi és a középiskola elvégzése után Isten hívásának eleget téve a szegedi szemináriumba felvételizett, ahol 1950 szeptemberében megkezdte teológiai tanulmányait. A papi hivatás minden korban áldozatvállalást követel, de ebben az időszakban különösen nagy áldozatot kellett meghoznia annak, aki ezen az úton elindult. A szegedi szemináriumban olyan papok és szerzetesek nevelték a fiatalokat, akik ebben az egyházat elnyomó rendszerben is élen jártak az áldozathozatalban, így lelkületük a kispapokat, így György atyát is átjárta. Tanulmányai végeztével 1954. június 12-én pappá szentelték Szegeden.

Papi szolgálatát megkezdve 1954 és 1966 között káplánként működött Mezőkövácsházán, Nagykamaráson, Csorváson, Derecskén és Gyomán. Ezeken a helyeken megfigyelhetjük a különböző vidékeken működő egyházközségek életét és széleskörű tapasztalatokra tett szert.

1966-ban furtai plébánossá nevezték ki. Innen püspöke 1978-ban Gyomára küldte, ahol 12 éven át volt igazi lelki atyja a gyomai híveknek, akik ma is szeretettel gondolnak egykori plébánosukra. 1990-ben kondorosi plébános lesz, és a hunyai plébánia öicdallagos ellátásával is megbízzák. Azt akarta, hogy a hunyaiak is érezzék, hogy van papjuk, ezért a két plébánia együttes vezetését a következőképp oldotta meg: ébéd után Kondorosról átment Hunyára, ahol a nap többi részét eltöltötte, este misézett, ott aludt, másnap reggel ismét misézett, majd délután visszament Kondorosra, ahol ugyanilyen rendszer szerint maradt másnap délutánig, és kezdődött minden előről. Ez a módszer nagy áldozatot követelt, de számára a szolgálat volt a legfontosabb, így örömmel vállalta a sok fáradtságot. Az egész egyházmegyében nem akadt másik pap aki ilyen nagyszerűen oldotta volna meg a helyzetet. 1996-ban felmentették a hunyai plébánia ellátása alól, így teljes erővel a kondorosi szolgálatra koncentrálni tudott.

A kondorosi hívek nagyon tisztelték és szerették, hisz látták és érezték, hogy mély hittel és teljes odaadással végzi munkáját. Tudták például mikor ment beteghez, mert komoly

arca elárulta, hogy nagy dolgot tart magánál. Az itteni évek alatt közel volt szülőföldjéhez és a Békéscsaba környéki szlovák-sághoz. Még szeminarista korában egyszer engedélyt kért és kapott, hogy egyik próba szentbeszédét szlovák nyelven mondhasse el. A többi szeminarista nem sokat értett ebből, de azt megértették, hogy György atya nagyon fontosnak tartja a hívek anyanyelven történő lelki gondozását. Ennek szellemében havonta szlovák szentmisét tartott a békéscsabai templomban, ahol szlovák és magyar nyelven gyóntatott is. Minden ilyen alkalommal hosszú sorok kígyóztak a gyóntatószék előtt.

Az évek során testi ereje egyre fogyott, minek következtében 2010-ben nyugalomba vonult, és ezt követően az újkígyósi Szent Erzsébet Szeretetotthonban élt.

Hosszú szenvedés után, 2015. augusztus 9-én, este nyolc órakor magához szólította az Isteni Mester, akit egész életében hűségesen szolgált.

Gyuri atya egy csendes, szerény ember volt, de ugyanakkor szavainak súlya volt, véleményét röviden és frappánsan tudta megfogalmazni. Egyénisége mindenkiből szimpátiát váltott ki. Olyan pásttor volt, aki nem félt áldozatot hozni juhálért, sokakat vezetett Jézushoz. Szolgálatát jutalmazza meg az Úr az örök élettel!

Hegedűs Bence

Ft. Petrovszki György
ny plébános
1929 - 2015
R.I.P.

Szent István-nap Gyomaendrődön

Augusztus 20-a államalapításunk ünnepe. Szent István királyunk ezen a napon helyezte Magyarországot Szűz Mária oltalmába. Városunk a szent ünnepünket sajátos programokkal tette emlékezetessé. 15 órakor a Polgármesteri Hivatal parkjában avatták fel a gyomaendrődi vitézek kopjafáját. A zord idő miatt az ünnepi megemlékezés a Hivatal előterében volt. Toldi Balázs polgármester köszöntője után vitéz, lovag Fügedi Gábor székkapitány, a Szent György Lovagrend priorja, az emlékmű alkotója bemutatta a kopjafa szimbólumait és elismerését fejezte ki Gyomaendrőd városának és a Vitézi Rendnek, hogy ezen a településen is felállíthatták a hős vitézek emlékművét. Vitéz, lovag Kiss Sándor alhadnagy rövid történeti áttekintést adott beszédében a magya vitézi rendről. Az emlékművet vitéz, lovag Fügedi Gábor székkapitány és Toldi Balázs polgármester leplezték le.

A városi augusztus 20-ai ünnepség a református templomban volt, ahol Toldi Balázs polgármester köszöntötte az ünnepésre összegyűlt gyomaendrődieket. Dr. Lovas Kiss Antal egyetemi docens ünnepi szónoklatában Szent István nemzetmegtartó szellemiségéről, az ünnep jelentéstartalmának folyamatos változásáról és mai üzenetéről szólt. Papp Tibor református lelkész és Seben Glória evangélikus lelkész megáldották az ünnepiő közönséget, majd Hüse József római katolikus plébános megszentelte az „új kenyereket”.

Képek a 20. oldalon!

Katolikus oldal

SZEPTEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap 9 órakor nagymise, hétköznapokon reggel fél 8-kor szentmise, szombaton este 18 órakor vecsernye és előesti mise, a hónap első és harmadik hétfőjén este 18 órakor Szentségimádás.

Gyoma

Szerdánként este 17 órakor mise, vasárnap este 18 órakor nagymise. A hónap harmadik hétfőjén este 17 órakor Szentségimádás.

Hunya

Vasárnap 11 órakor nagymise, hétköznapokon (a vasárnapi hirdetés szerint) 17 órakor szentmise.

Kisboldogasszony ünnepére

Mária születésének emlékét ünnepeljük ma, aki az asszonyi nem mindenik osztályának legszebb, legtisztább példaképe lesz mindörökké. Ő szülte Jézust, ki Krisztusnak hívattatik, Ő tehát minden anyák között a legszerencsésebbik volt, de egyszersmind a legszentebbiknek is kellett lennie, hogy az Istenfiát szülhesse. Ő az evangélium szerint Szent Józseffel házasságban élt, és minden hitestársak között leghívebb, legengedékenyebb, legtökéletesebb volt. Ő fiút szült, de férfiú nélkül, a Szentléleknek ereje által, és így a legtisztább, legszeplőtelenebb szüzességnek is példája. - De a boldogságos Szűznek ezen háromféle osztályú hivatása, úgymint szűz, feleség s anyáé, minden nőszemélynek is rendeltetése: mindnyájan arra születtek, hogy legyenek szűzek a bűnnek árnyékát is kerülve, míg nem a házasság szentsége által hű feleségekké s jó anyáká válhatnak. A szűzi állapot tehát mindannyiuké. Különösen az asszonyi nemnek van ma tisztelet napja, mert ma született ezen nemnek ekessége és tisztessége; minélfogva minden keresztény szűz, feleség és anya nagyobbra fogja becsülni ma állapotának méltóságát és fontosságát, s arra határozza magát, hogy azon osztálynak amelyben van becsületet szerezzen, és a Boldogságos Szűzhöz hasonlítson.

A szemérmesség azon mag, melyből a szűziesség, és az egész női méltóság ékes fájának kikelnie s növekednie kell... Mit kell már most önmagadnak tenned? Minden fölött becsülnöd és őrizned kell a szemérmességnek mennyei érzését... Szentnek kell neked lenned, szentnek testedben és lelkedben; odavész az érzelék tisztaságával a lélek tisztasága is; aki füleit és szemeit nem őrzi, az szívet sem oltalmazhatja meg! Fuss, fuss minden árnyéktól, minden szótól, mindentől, ami nem egyszerű és nem tiszta... Így a világból kellene kifutnom! - fogod talán mondani. Igenis a világból, de csak onnan, ahol az nem tiszta, fuss az atyai házhoz, az anyának oltalma alá, a munkához, a te ártatlan foglalatosságodhoz!

A házassági hűség úgy, mint a szemérmesség szent kötelesség a férfiakra nézve, asszonyoknál az azonban ez olyan tulajdon, minővel az Isten már természetüket felékesítette... a keresztény nőnek sokkal többnek kell lennie, mint csupán férjéhez hűnek. Ő férjével van összekötve, mintha mindketten csak egy személy lennének, és

SZEPTEMBERI ÜNNEPEK

3. csütörtök	Nagy Szent Gergely pápa és egyháztanító
6. vasárnap	Évközi 23. vasárnap
7. hétfő	Szent Márk, István, Menyhért áldozópapok, kassai vértanúk
8. kedd	Szűz Mária születése (Kisboldogasszony)
12. szombat	Szűz Mária szent neve
13. vasárnap	Évközi 24. vasárnap
14. hétfő	A Szent Kereszt felmagasztalása
15. kedd	A fájdalmas Szűzanya
16. szerda	Szent Kornél pápa és Szent Ciprián püspök vértanúk
20. vasárnap	Évközi 25. vasárnap
21. hétfő	Szent Máté apostol és evangélista
23. szerda	Pietrelcinai Szent Pio szerzetes és áldozópap
24. csütörtök	Szent Gellért püspök és vértanú, egyházmegyénk védőszentje
27. vasárnap	Évközi 26. vasárnap
29. kedd	Szent Mihály, Szent Gábor és Szent Rafael főangyalok
30. szerda	Szent Jeromos áldozópap és egyháztanító

ezen kötés tiszteletre méltó, mert Isten rendeléséből származik. Van pedig ezernyi alkalm a Istentől nyert jeles tehetségeinek és ajándékainak felhasználására; ő a háztartás körüli sokféle kellemetlenségtől férjét megkímélheti, béketűréssel intézkedvén hivatásához képest; neki kötelessége férjének szeszélyeit engedékenyül eltűrni, és haragját nyájassággal lefegyverezni; neki kötelessége rendben tartani a házat, a jóllétet nevelni, férjének életét és munkáját könnyebbé és kellemesebbé tenni; mennyit kell e mellett magától megtagadnia, mennyi örömről lemondania, mennyi keserűt ízlelnie! De azért koronája Ő, megbecsülhetetlen kincse a maga férjének, azért olyan fönséges az ő dicsérete még a Szentírásban is, azért áll mindenütt akkora tiszteletben, és semmi sem érhet fel a becsületen házi asszonynak nevezetével...

A keresztény háztartásnál, házassági áldásnak, Isten ajándékának tartattak mindig a gyermekek. Ezen áldás az anyákra bízott főképpen, ők készítik a boldog jövődbe vezető utat; amire türelem kell és szelídség, sok áldozat és nélkülözés. Bizonyára sokat kell tűrnie és szenvednie, hogy a gyermeket egészségben és isteni félelemben nevelje; hanem adott is az Isten az anyai szívnek gyermeke iránti kiapadhatatlan erős szeretetet; és ilyen anyai szeretethez, milyennél nem lehet nagyobbat találni a világon, hasonlította a maga mi bűnösök iránt való szeretetét is. Az anyát inteni, hogy gyermekét szeresse, épen annyit tenne, mint evésre, alvásra vagy lélegzésre emlékeztetni, Istentől adatott neki az, természetes és szükségképpen való tulajdona az; hanem annak használása és alkalmazása különböző, mint ez az Istennek más ajándékaival is történni szokott. Az anyát arra figyelmeztetni hogy gyermekét okosan és keresztény módon szeresse, korántsem felesleges... A szeretet vak, nagyobbára azonban egy sem annyira vak, mint az anyai szeretet. Nyissátok fel szemeiteket, vigyázatok jól azon áldásra, melyet gyermeketekben adott az Isten!

Forrás: Katolikus Lelkipásztor- Szent beszédek gyűjteménye. 1875, szerk. Zádori ev. János, 360-369. old. Kisasszony napjára - Hortig után, átszerkesztett részlet

Közreadta: Hegedűs Bence

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sörző Géza

Szentünk azoknak a sorába tartozik, akik nem hazánk földjén látták meg a napvilágot, de életük, működésük és haláluk ide kapcsolja őket. Veence volt szülőföldje. Ötéves volt, amikor szülei – apját Sagredo Gellertnek hívták – átvették vele a Szent Márk székesegyházzal átellenben lévő San Giorgio (Szent György) szigetére. Úgy látszott ugyanis, hogy György nevű kisfiuk nem marad életben. Fogadalmat tettek, hogy ha a gyermek a sziget bencés monostora tagjainak imáira meggyógyul, Istennek szentelik életét és mindjárt a monostorban hagyják. A gyermek felgyógyult és ott is maradt, bevezetvén Szent Benedek rend lelki életébe. 15 éves lehetett,

amikor édesapja szentföldi zarándoklatra indult, Jézus iránti szeretetből. Elérték Palesztinát, ahol rablók támadták meg és meghalt.

Az ő emlékére vette föl az ifjú György a Gellért nevet. Nem sokkal később édesanyját is elveszítette.

Huszonöt éves korában rendtársai őt tették meg a monostor perjelvé, majd Bolognába küldik tanítani. 32 évesen tér vissza a Szent György-szigeti monostorba, ahol apátnak választják meg.

Talán édesapja emléke, vagy hithirdetés vágya arra készteti, hogy három év múltán lemond apáti tisztjéről, és a Szentföldre indul. 1015. február vége felé szál hajóra két társával. De a vihar miatt az Isztria szigete felé sodródtak és a Porenzo melletti Szent András-sziget bencés monostorában találnak menedéket. A több hétre elhúzódó kényszerpihenő közben az ott tartózkodó Gaudentius pannonhalmi apát szerette volna őt megnyerni a magyarországi kolostoralapítási tervének. Gellért azaz a nem titkolt szándékkal engedett az unszolásnak, hogy Magyarországon keresztül könnyebben eljuthat a Szentföldre. Átkelvén a part menti hegylancokon, majd a Dráván, 1015. május 3-án érkezett Pécsre, Mór püspökhöz. Vele és Asztrik pécsváradi apáttal oman Székesfehérvárra, István királyhoz mennek.

Nagyboldogasszony napján járul a király elé, majd ő lesz Imre herceg nevelője. Nyolcéves volt ekkor Imre herceg, és szentünk hét évig volt mellette az esztergomi királyi palotában. Tanítványának életszentsége tanúsítja, hogy nevelő, oktató munkája eredményes volt.

Ezt követték a bakonybéli remeteség évei. A monostor melletti erdei kunyhóban tudott leginkább elmélkedni és dolgozni. Ekkor írta Szentírás magyarázó munkáit, ezekből az egyik főn maradt,

benne Dániel próféta könyvének néhány sorát magyarázza.

A bakonybéli csendből a király hívatta, hogy rábízta a Marosmenti egyházmegye szervezését. 1030-ban csanádi püspök lett.

Gellért az egyházszervezést azzal kezdte, hogy felosztotta az egyházmegye területét 7 főesperességre, s ezek élére a magával hozott papok közül azokat állította, akik tudtak magyarul. Majd a pápi utánpótlás biztosítására kaptalan iskolát szervezett és templomokat épített. köztük a székesegyházat. Térítette a pogányokat, szembezállt a zsarnoki túlkapásokkal, tanácsaival az ország ügyeit segítette.

1046. szeptember 24-én, a pogány-lázadás alkalmával Budán Bőd (egri) és Besztréd (nyitrai) püspöktársaival együtt a hitért kegyetlen halált szenvedve elnyerte a vértanúság koronáját. Kiráncigálták Gellértet a szekérből, hozzákötötték egy kordéhoz és a Kelenhegy (Gellérthegy) szikláiról a mélybe taszították. Holttestét a pesti Boldogasszony-templomban temették el. Később maradványait átszállították Csanádra. Szentté avatása Szent László királysága idején történt 1083. július 26-án Csanádon.

A legenda szerint Gellért hazánkba érkezve Székesfehérvárott augusztus 15-én, a „Napba öltözött asszonyról” beszélt. Remeteségében barátságot kötött az állatokkal. Megjósolta a király halálát, a pogánylázadást, saját vértanúságát. Szent Gellért a Szeged-Csanádi Egyházmegye védőszentje. Szegeden a fogadalmi templomban őrzik a muranoi bencés kolostorból származó Gellért-ereklyét. Öltözete az ábrázolásokon általában püspöki díszben fején infulával, kezében pásztorbottal.

(Szentek élete)

ELHUNYT PASKAI LÁSZLÓ BÍBOROS

Augusztus 17-én, életének 89-ik évében elhunyt Paskai László bíboros, nyugalmazott esztergom-budapesti érsek.

Paskai bíboros 1987 és 2002 között állt a magyar egyház élén. Érseksége alatt több nagy jelentőségű esemény történt: 1990-ben megújult a magyar-vatikáni diplomáciai kapcsolat, 1991-ben meghívására Szent II. János Pál pápa hazánkba látogatott. Ugyanebben az évben hazahozatta Isten Szolgája, Mindszenty József bíboros romlatlan testét, 1994-ben elindította boldoggy avatási eljárását. Számos egyházmegyei és országos egyházi ünnepség előmozdítója volt. 75. életévének betöltését követően 2002-ben lemondott az esztergomi érsekségről, majd nyugdíjba vonult.

Paskai bíboros olyan időszakban állt a magyar egyház élén, amikor jelentős változások történtek az ország és az egyház életében. A hitet és a teológiát nagyon komolyan vette, kedves és közvetlen ember volt, alázattal fogadta a kritikákat, az igazságtalan támadásokat szeretettel viselte. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Hegedűs Bence

GYOMAENDRÓDI KRÓNICA - Civil sarok -

Szabó Erna

Endrődi születésű irgalmas nővér korának kiemelkedő egyénisége, kórházi főnövére volt. Nevét még Babits Mihály költő is megemlíti írásában.

Százhárom éve született, július 28-án volt temetésének harmincketedik évfordulója.

Mivel Endrőd szülőtte, az évforduló alkalmából emlékezve rá ismertetjük Osvai László dr. pár évvel ezelőtti írását, melyben részletesen bemutatja Erna nővér életét, munkásságát.

„Ki is volt Szabó Erna?

Nevével először Babits Mihály feljegyzéseiben találkoztam. Babitsék 1924-ben vásárolták meg Esztergomban az előhegyi házat, és nyaranta rendszeresen hosszabb időszakokat töltöttek el itt.

A költő betegségének súlyosbodása idején nem csak orvosi ellátást, hanem állandó ápolást is igényelt.

A „Beszélgető füzetek”-ben Babits név szerint is említi nővéreket: „Erna, Centula, Fidelis és Walfrida”.

Szabó Erna rendi főnöknő - aki 1936-ban két éves betegápolói képzést adó iskolát indított be - különösen kötődött a súlyos beteg költőhöz, aki ragaszkodott hozzá, és nagyon sajnálta, amikor az kénytelen volt az ápolási feladatait másra átruházni.

„Ha Erna nem maradhat, muszáj valakivel helyettesíteni. Velem egész nap van munka”.

Szabó Erna 1912. március 4-én született Endrődön. A tanári képesítés elnyerése után 1929. szeptember 3-án Esztergomban lépett be a Szmári Irgalmas Rendbe. 1933. augusztus 3-án tett fogadalmat. Rövid ideig volt óraadó tanár Sátoraljaújhelyen, majd ápolónő a budapesti Szent István Kórházban. Később főnöknő az esztergomi Kolos és a budapesti MABI Kórházban.

Az esztergomi ápolónői oktatást szervező munkáját azzal kezdte, hogy 3 nővért hozott Szegedről. (Leona Doloris, Redenda, Mehtilis)

Az esztergomi orvosok segítségével, így indította be az oktatást.

1944-ben az Erna nővér által szervezett iskola utolsó osztályának előadásai még a Kolos Kórház kápolnájában voltak, de a képezítőre már a pincékben került sor.

1948-ban, amikor a XXIII. törvényt elfogadták és az iskolák államosítására sor került, hazánkban 753 közösségben 10 432 szerzetes működött különböző beosztásban. 223 férfi rendházakban 2268 szerzete, 530 női rendházban 8163 kedvesnővér.

1950. május 15-én rendőrök és civilek vették körül a Kolos Kórházat. Senkit sem engedtek, se ki, se be. A délelőtti folyamán Erna nővéreknek össze kellett csomagolni. Csak azok maradhattak munkahelyükön, akik hajlandók voltak kilépni a rendből. Ilyen nővér nem akadt! Délután jött értük a teherautó és a zárdába vitte őket.

1950. szeptember 15-én Patonay János igazgatóhelyettes írta alá azt a jelentést, mely így kezdődött:

„Fenti számra hivatkozással jelentem, hogy a vezetésem alatt álló intézetnél volt rendi ápolónő alkalmazva nincs”!

Az állam 600 épületet vett el. A rendházak

elhagyására kényszerült nagyon sok szerzetes és szerzetesnő.

Tárgyalások indultak és ezek eredményeként 5 rendházat jelölt ki az állam 440 személy részére.

Az egzisztenciális bizonytalanságba zuhanó szerzetesrendi tagok megsegítésére természetesen az egyház is erőfeszítéseket tett. A Püspöki Kar létrehozta a Római Katolikus Egyházi Kegydíjasok és Betegség Szeretetszolgálatát, mely ma Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat néven működik.

A Szeretetszolgálat kezdte működtetni az 50-es évek elejétől azt a „hálózatot”, mely otthon teremtett az ország különböző területein a munkaképtelen, beteg, rászorultaknak.

Szabó Erna 1950-től ott volt a szervezők között. Az ő elgondolása nyomán jött létre az Ostya és Templomellátó, a Szolidaritás Ipari Szövetkezet szerzetesek részére. Tevékenyen részt vett az Országos Papi Otthon megszervezésében és beindításában.

Az otthonok lakói csak azt látták, hogy van fedél a fejük felett, van élelmük, gondozást kapnak, de e mögött Szabó Erna fáradhatatlan munkálkodása állt.

Nem véletlen írta Lékai László biboros Erna nővér halálakor a részvényt nyilvánító levelében:

„Erna nővér elválaszthatatlanul összeforrt a Szeretetszolgálattal: létrejött, fejlődése, jelen kibontakozása nála nélkül el sem képzelhető. A szeme mindenholra felfigyelt, a szíve mindenfelé megdobbant. S utána követte a felismerést az alkotó tettek sorozata. Jelenléte, elgondolásai, töretlen útkeresése a Püspöki Karnak is hatékony segítséget jelentett.”

Szabó Erna életét két nagy egyéniség befolyásolta, irányította: Szent Pál és Teilhard de Chardiné.

„Szent Pál egyénisége nagyon megragadott. Tudatossága, teljes elszántasága, hallatlan lelkesedése, türeklépessége, egész életének odaadása annak, azért amit jönnek ismert, de amellel melegt szíve és szeretete azok iránt, akiket megnyert Krisztusnak. Annyi melegség, szeretet, aggodás árad minden sorából!”

Teilhard de Chardin minden Magyarországon elérhető művét megszerezte és szíve-

sen olvasta:

„Teilhard de Chardinnal már lassan 32 éve barátkozom. Gondolatjárását, „ismerem”, már amennyire az én képességeim ismerhetik. Ő is a legnataalmasabb energiának a szeretetet tartja. Megfogott lendülete, energiája, tüze, lelkesedése, örök újrakezdése, hite!”

Önmagát így jellemezte:

„Én egy olyan stílust vittem, ami kereste a kiegyenlítést, az áthidalást és kerültem a töréseket. Békeszerető ember voltam és vagyok. Csak nagyon lényeges dolgokban vittem törésre a dolgokat.”

Késői méltatói pedig így nyilatkoztak:

„Energikus egyénisége, derűs határozottsága intelligenciával, tárgyalókészséggel, alázatos szeretettel együtt jelentkezett! Hazánk katolikus egyháztörténelmének XX. századi nagyjai között életműve és egyénisége kiemelkedő helyet foglal el, Istenért és emberekért szolgáló szerzetesnővérek között pedig páratlanul első!”

Mély vallásosság és hit jellemezte. 2 évvel halála előtt írta:

„Uram, amint múltak éveim és napjaim, egyre inkább feltör bennem a kérdés: mi lesz ezután, hogyan tovább, ha ki kell állni a mozgalmas életből? Sokszor elcsüggeszt, félelemmel tölt el, mert távlat nélkülűnek látom, de csak pillanatokig, mert hitem mondja, sőt értelemem is, hogy a halállal nem fejeződik be az élet. De nagyon igaz, hogy Isten országa a „szent bizonytalanság” országa. Mindig újra és újra, nap mint nap el kell mélyülnöm, le kell szállnom lelkem legbelsejébe, hogy Veled találkozzam, egyesülve megélejem azt a pillanatnyi örökléte, amely teljes valóságában a halál után bontakozik ki, válik valóra!”

Sokan köszöntötték 70. születésnapján 1982. március 4-én. Naplójába ekkor már többször került hasonló bejegyzés: „Sokszor elfáradok nagyon!”

Az utolsó bejegyzésre - két nappal kórházba kerülése előtt - 1983. május 29-én került sor.

„Uram! A gyermekekkel való kapcsolatodban és tanításodban talán az a legfontosabb, hogy olyan bizalommal forduljak Hozzád, mint a gyermek anyjához. Beteg vagyok! Néha érzem, néha nem, de teljes szívemből átadom magam Neked! Rád bízom magam! DE nemcsak magam, hanem mindent, amit Te rám bízál. A Szeretetszolgálat minden jelenlegi és jövő gondját. A Te ügyed, eddig én sáfarkódtam veled és érte!”

1983. július 20-án hunyt el. 8 nap múlva szerzetesnővérei mellé temették el Verőcema-roson.

Testamentumaként is felfogható 1981. január 26-án írt néhány sora:

„Uram, az egyetértés minden közösségben az összetartó erő. Egyetértés, béke, közös cselekvés, közös törekvés! Először Veled! Azután egymással! Csak együtt: kéz a kézben és mind-egyikünk keze a Te kezében!”

Szabó Erna életének megismerése, feldolgozása természetesen szakemberre vár. Esztergom Város Képviselő-testülete „Szabó Erna nevét egy díj létrehozásával is megörökíti.”

Lejegyezte: Hanyecz Margit

Tűzörség!

(egy gyermekkori élményem alapján,
talán 1957-ben történt Endrődön)

A nyár „dübörgött” ezer ágra süttött a nap, kánikulai meleg, 34-36 fok volt árnyékban, szinte perzselt a nap, ültem ott-hon a kertben, s hűsíteni próbáltam magam. Egyszer csak süvítő szirénák hangjára lettem figyelmes, tűzoltó autók rohantak el előttünk. Megrettentem! - azt gondolom valahol tűz lehet.

Jaj, Istenem milyen szörnyű érzés, ebben a hőségben, már hetek óta nem esett egy csepp eső sem... A tűzoltók, ahogy jöttek eltűntek, s ismét a nyári hőség, a csend volt a jellemző, még a kismadarak sem szívesen mozdultak, ültek kókadtan az ágakon.

Hirtelen eszembe jutott egy gyermekkori emlék, ami olyan élenken tolakodott emlékezetembe, hogy meg kellett írnom:

Talán tízéves lehettem, amikor a Szüleim beszéltek, hogy a falunkban aratás idejére rendelet szabályozza, hogy mindenkinek egy napos tűzörséget kell adnia a templomtoronyban, s ha nem teszi, pénzzel kell megváltania.

Édesanyám háztartásbeli volt, egy keresetből éltünk - elég nehezen - így az szóba sem jöhetett, hogy pénzben kifizetik a ránk rótt tűzörséget, tehát megbeszélték, hogy Anyám megy a toronyba őrködni.

Az fel sem merült, hogy Ő egyedül vállalja, hiszen igen félénk asszony volt. Gondolta, hogy velem, akinek soha be nem állt a szája - szóval mi ketten majd őrködünk...

Ezer kérdésem volt a másnapot illetően, hogy mit miéért, s hogyan kell tennünk?

Anyám szegény este már fáradt volt, hiszen rengeteget dolgozott a háztartásban, jószágokkal, és a földeken, de azért röviden

ismertette, az lesz a dolgunk, hogy a templomtoronyban kukkerrel /távcső/ kémleljük a határt, ha valami füstöt észlelünk, akkor telefonon be kell jelenteni a tűzoltóság, ha nagy a baj, míg a harangot is félre kell venni.

Hű gondoltam, ez nekem való feladat, alig tudtam éjjel aludni, hogy mikor kell már e fontos szerepet betöltenem édesanyám mellett, de persze úgy képzeltem, hogy mindent én intézek, Anyukám csak ott lesz velem.

Végre másnap hajnal lett, én korán frissen ébredtem, s lázas izgalommal sürgettem Anyámat, hogy menjünk már mielőbb a templomtoronyba.

Elérkezett az idő, elmentünk a tűzoltóságra meghallgattuk az instrukciókat, hogy mi lesz pontosan a teendők...

Aratás ideje volt, nagy volt a szárazság, ezért sok helyen öngyulladás keletkezhetett, s leéghetett volna a gabona, ami nagy baj, mert nem lett volna az embereknek kenyere.

Végre elindultunk a templomhoz vezető úton, ahol persze be nem állt a szám, anyai kérdésem volt Édesanyámhoz...

A templomtoronyba vezető sok-sok lépcső nyikorgott a sötétben, egy viharlámpával próbáltuk megvilágítani. Hideg, dohos volt a levegő, kicsit félelmetes, a fantáziám is beindult... Nagy sokára értünk fel a toronyba, aminek négy ablaka volt, az ablak felett a hatalmas toronyóra. Középen lógott a haranghúzó kötel és felette a nagy harang. Az ablakokból be lehetett látni az egész falut. Minden, ami a toronyba várt nagyon érdekes élménynek ígérkezett.

Mikor megláttam - az addig még soha nem látott - telefont, egészen oda voltam az örömtől, kíváncsi szemléltém, érdekelt,

vajon hogyan működik.

Édesanyám óva intett, azt mondta, hogy nem szabad hozzányúlni, csak ha baj van, s használni kellene, de remélte, hogy arra nem kerül sor...

Nem nyugodtam bele, Ő elmagyarázta, hogy az oldalán egy kurblit kell tekerni, s akkor bejelentkezik az őrszoba.

Juj, de izgi, - gondoltam - valahogy kellene egy próbát tenni - mi van akkor, ha nem működik? Anyám nagy sokára megengedte, tudta, hogy addig ügysem. hagyom békén, én igen boldog voltam.

Az őrnök megszeppenve köszöntem, s mondtam, hogy csak kipróbáltuk, nehogy baj esetén ne működjön, ő megdicsért, hogy nagyon előrelátóak vagyunk.

Felkészített rá, hogy az óra, amikor üt, nagyon hangos, ne ijedjünk meg, később a harangozó bácsi jön majd harangozni is.

Már alig vártam!

Ezer élmény volt ez egy falusi gyereknek.

Kukkerral a nyakamban jártam körbe-körbe fáradhatatlanul az ablakokat, figyeltem a falut, s a határt. Sok érdekes dolgot láttam, amit a távcső felnagyított, s kéz-közébe hozott, olyannak látszottak a dolgok, mintha a határt is megfoghattam volna. Lestem a madarak röptét, s mindent, ami felkeltette gyermeki kíváncsiságomat. Egyszer csak visítva mondtam Anyámnak, hogy füstöt látok. Nagy izgalmamot lehűtötte, hogy az csak egy kémény füstje, s ne a faluban keressem a füstöt, hanem messze a határban.

Ott „sajnos” nem volt...

A harangozó bácsi mély hangján elmesélte, hogy a torony felső részében denevérek laknak, amit persze én azonnal látni szerettem volna...

Szegény!

Már megbánta, hogy beszélt nekem a denevérekről.

Majd beértem azzal is, hogy belecimpaszkodhattam a haranghúzó kötelbe.

A harang méltóságteljesen megkondukt, hangjától majd megsüketültünk.

Anyukám számára nem volt ez a nap olyan nagy élmény, mint számomra, én azonban nagyon élveztem. A nap végéztével Anyám az őrségi naplóba beírta, hogy semmi említésre méltó esemény nem történt.

Én csalódottan mondtam, hogy már hogy ne történt volna, hiszen mi vigyáztunk egész nap a falu biztonságára, az szerrinte semmi?

Hát ez volt az én endrődi templomtoronyban tett látogatásom, amit míg élek soha sem felejték el...

Vecsés, 2015. augusztus 5.

Benke Mária

A tervezett KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓ - és a becsapott endrődiek

Jó húsz évvel ezelőtt adtuk erre minimum tízezret (vagy többet), bár sokan kételkedtünk ennek megvalósulásában. Igazunk lett.

Tudom, bizonyos jogszabályok nem teszik lehetővé pénzünk visszafizetését, de a szálló megépítése helyett más, nem helyi célra felhasználható a sokmillió forint. Minden ez ügyben illetékes személy mélyen hallgat. Miért?

Ilyen sokévi hallgatás után talán illelenék a még élő lelkes befizetőket tájékoztatni: hány Ft-ot adakoztunk? Mennyivel gyarapodott a betét? Régen igen magas volt a banki kamat és a tíz hektár szántóföld bérleti díja sem jelentéktelen

összeg. Jelenleg mennyi a banki betét? Endrődiek voltunk, vagyunk valamilyen nyien, tehát a helyi városrész javára várunk jó ötletet. Nem évek múlva, hanem mielőbb!! Mi a terve (a még életben lévő) vezetőknek, kuratóriumi tagoknak a vagyon sorsával?

A havi Városunk újság létrejötte után e lapban kaptunk tájékoztatást időnként a tervezett gyógyszálló építésével kapcsolatban, most ugyancsak itt várunk választ a kérdésekre, ill. tájékoztatást - ha legalább egy kicsit is becsülnek bennünket.

A befizetők nevében:
Hanyecz Margit

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szandra Szűcs

Dinnyés Múzeum Öregszőlőben

Gyakran hajtottam el autómmal egy zöldséges bódé előtt a szarvasi úton, Endrőd és Öregszőlő között. Néha megálltam egy-egy finom dinnyét vásárolni. A dinnyés-zöldséges bódét egy tanyaépület végében alakították ki. Az idei évben a dinnyeszezon kezdetén is megálltam dinnyét vásárolni, és ahogy válogattam a dinnyéket a tanyaépület falán és az előkertben régi dinnyeművelő szerszámokat láttam. A dinnyés-zöldséges bódé cégtáblája mellett felfedeztem egy érdekes táblát: Dinnye Múzeum. A tulajdonos észrevette érdeklődésemet és büszkén mutatta be a dinnyeművelés kézi szerszámait, és mesélt a dinnyetermesztés nehéz és sok kézimunkával járó módjáról. Elmondta, hogy ő Abasáron

A dinnyésgazda bemutatja a kiállítási tárgyait

A gyepkockavágó kés használata

született, régi dinnyés család sarja, és egész életében dinnyét termesztett. A szabadtéri tárlat a kerítés előtt már elkezdődött. Két dinnyepalántáló gép bemutatásával, majd az utcaajtón belépve a ház falára akasztva, vagy nekitámasztva láthatók a dinnyés szerszámok. Az első tárgy egy felakasztott rücskös bot volt, mely alá ez volt írva: „Rücskös bot, bunkós bot a dinnyés fegyvere a dinnyelopók és a tolvajok ellen.” Az önvédelmi eszköz mellett hosszú nyelvű gyepvágó kések sorakoznak, melyek a gyepkockák kivágására alkalmasak. A gyepvágók használatát a gyűjtemény tulajdonosa be is mutatta. Először egy V alakú eszközt mutatott, amellyel csíkokat vágott a gyepen, majd következett a gyepvágó kés használata. Ezzel a nyeles késsel egyesével vágta ki a gyepkockákat.

A dinnye, nyári étkezési időszakunk egyik fontos gyümölcse. A forró nyári napokban a lédús, mézédés dinnyék egészségünk megőrzői. De mióta is termesztünk hazánkban dinnyét?

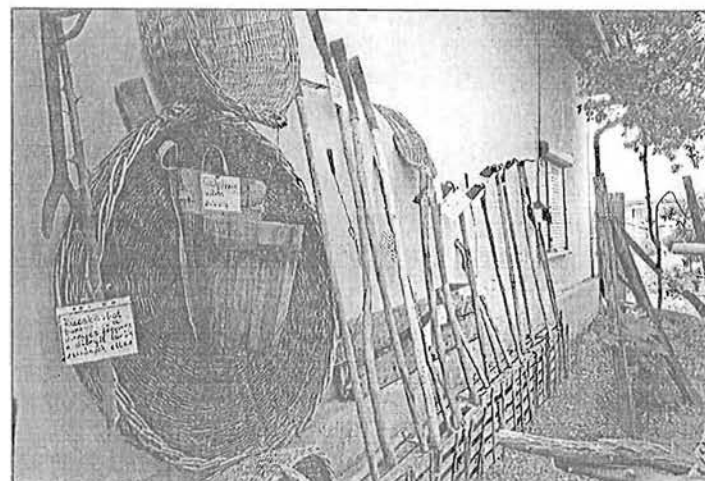
A Kárpát-medencébe az első dinnyepalánták valószínűleg a 15. században kerültek, de nagyobb intenzitással a 16. században kezdték el termesztani. A dinnye a főúri és kolostori kertek kényeztetett növénye volt az évszázadok folyamán, majd innen került ki a szán-

A dinnyepalántáló gépek

tőföldre. A termesztés érdekessége, hogy mindkét forma megmaradt és tovább élt egymás mellett, és hol egyik, hol másik került előtérbe. gazdasági szempontból elsősorban a szántóföldi természetes bir jelentőséggel. Termesztő körzeteink közül a hevesi-jaszszági a legfontosabb, a Kecskemét-nagykőrösi; az észak-pesti, a Miskolci, a Békés-csanádi, a szentesi, a makói és a mezőföldi körzet csak a helyi piacok ellátását szolgálja. Békés megyében, így Endrődön is a partosabb, vagy lazább szerkezetű talajokon ültették a görög- és a sárgadinnyét. Hatalmas dinnyéket termesztettek az 1930-40-es években a zugokban kialakított bolgárkertészetekben. Az 1960-70-es években a helyi termelősövetkezetek is termesztettek néhány holdon görögdinnyét, elsősorban a helyi vásárlói igények kielégítésére, valamint kisegítő takarmányként a szarvasmarhák etetésénél. Jelenleg városunkban csak néhány család foglalkozik szántóföldi dinnyetermesztéssel 1-2 hektáros területeken.

A nagyszüleink sokszor mesélték, hogy nagy alkalom volt a karácsonykor elfogyasztott dinnye, melyet bemeszelve a búza vagy az árpa közé raktak. Erről az időszakról, a hagyományos paraszti dinnyetermesztésről szól hitelesen az Endrőd és Öregszőlő között látható Dinnyés Múzeum kiállítása. Ha megállunk a dinnyés-zöldséges bódé mellett vásárolni, szánjunk néhány percet a szabadtéri kiállítás megtekintésére is.

A hagyományos dinnyeművelés szerszámjai

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

„Emlékezzünk régiokról, régmúlt időkről” 1717-2017 Gyoma község újraterelődésének 300-ik évfordulójára III.

A határ felületek

Határunk felülete sík, Gyoma határának hegyei nincsenek. A város keleti és északi szélén foly a Körözs melyből a lakosok nagyobb része ivó vizét hordja. A Körözs kanyargásai határunkban sok zugot képeznek; ilyenek a Poczós, a Torzsás, Sirató, Kecsegés, Karafás, Szoros, Nádas, Dancs vagy Dan zug, melyeket inkább legeelőkül, kaszállókul használnak a lakosok. A Körözson kersztül az országot helyét hid pótolja.

a Város lakói

Városunkban tíz ezer embernél jóval több lakik, ezek nagyobb részint magyarok és különféle foglalkozásúak. Legtöbbször földmiveléssel, szálló míveléssel, állattenyésztéssel és halászállattal foglalkoznak, ezek a földmivelők, csekélyebb számmal különféle mesterségeket folytatnak, kik iparosoknak neveztetnek. Legkevesebben vannak kik tudománnyal foglalkoznak, ilyenek; a lelkészek, orvosok, ügyvédek, jegyzők, tanulók, kántorok stb. vallásra nézve többnyire reformátusok. Kevesebb számmal az evangélikusok, még kevesebben a római katolikusok, legkevesebben izraeliták. A városunkból tovább haladunk, más kisebb nagyobb községeket találunk, nevezetesen; Kelet felől Körözs-Ladány, a Sebes-Körözs jobb partján, lakosainak száma Hatezer két száz, többnyire magyarok és ref.-ok, földmiveléssel foglalkoznak. Keletről kissé délre hajolva van Körözs-Tarcsa, lakosainak száma 5.000 körül van, a Kettős-Körözs mellett, 1881 év tavaszán az árvíz által elborított, lakosai magyarok és ref.-ok. Dél-Keletre fekszik Mező-Berény 11 ezer lakossal, főfoglalkozásuk földmivelés, de iparosok meglehetősen számmal vannak. Nyugatra esik Endrőd, az egyesült Körözs bal-partján, lakosok száma 9.000 fő élelemforrásuk földmivelés, és halászállattal is foglalkoznak. Ezen előszámlált községek mind városunk tö szomszédságában vannak, ha ezektől ismét tovább haladunk újra más-más községeket találunk...”

A továbbiakban Békés megye községeit, városait sorolja fel, a megye földrajzi állapotának ismertetésével, gazdasági adatokkal stb. nem hagyva ki nevezetességeit pl. „kunhalmok”, és akkor még jól látható nyári látványosság a „déli báb”. Valamint leírja a megye lakóit, szokásait, közlekedési utakat. Levélminták következnek édes atyja igen kedves barátja névnapj üdvözlésére küldött levelek. 138-ik oldaltól következnek a vallási ismeretek; „Tíz-parancsolat”, „Betegségben mondandó imádság”, „Betegségből felgyógyuláskor mondandó imádság”, „Uri imádság”, „Apostoli hitnek formája”, „Reggeli imádság”, „Étel előtti imádság”, „Étel utáni imádság”, „Templomba menetelkor mondandó imádság”; „Imhol Uram! kész az én szívem a te tiszteletedre, eljöttem a gyülekezetnek házában, hogy a szentekkel és a szent angyalokkal tégedet imádjalak, én Istenem légy segítségem nékem bűnösnek. Amen.”

Templomból kijövetelkori ima

„Elmégyek Uram a Te házádból, de Te bocsáss el engem békeséggel, parancsoljad a te szent angyalaidnak én felüllem és semmi veszély engem nem illet. Ánem.”, „Királyért való imádság.” 148-190 oldalakon énekek szövege a végén tartalom jegyzékkel, többnyire alkalmi énekek. 191-194 old. lakodalmi köszöntők, 194-ik oldaltól „Némely különös közjóknak feljegyzése” s itt több „recept” ajánlatik a szüléssel, szoptatással, gyermekágyi betegségekkel kapcsolatban. Pl.: „Ha keble vagyis emlői kezdenek megkelni és fájni, a fehér mályva gyökereit fa olajba főzd össze és azzal kössed, ha pedig ki akar fakadni a bodza virágot fa olajba meg főzvéen kösd bé vele.” „Ha igen fogja a szülésnek fájdalmi fehér liliom vagy fa haj vizet igyék, azomban szijjon órrába valami prűszkoltétöt. Ha az indiai keserű babból, Szent Ignác babjának is nevezik találás a patikában vegy belőle egy meszelyt és azt vízbe megiszod majd a szülés mind a mása hamarabb megindul.” „Szülésnek segítségéről”, „Vér fojásról”, „Vizelet bontakozásáról”, „Torok dagadozásról”, „Szömölcsről” való patikárius ajánlások. „Névnapj köszöntő” 203-tól 213 oldalig leánykérő és leánybúcsúztató versek, majd Arany János versei következnek (Kont, Hunyadi László, Tetemre hívás stb.).

Végezetül a „Névnapj köszöntő”

Örül sietséggel s vedd ei bánatidat,
Fére tégyed mostan minden fájdalmidat,
Sőt inkább vedd elő zengő czimbalmidat,
Zengesd, pengesd s véle mulatásd magadat.
Mert neved napjára Isten felvirrasztott,
Virágzó éltedtől téged meg nem fosztott,
Noha sok ügy s bajban gyakorta fárasztott,
De meg is ujtott ha néha fárasztott,
Valamennyi csillag vagyon a szép égen,
Annyi eső cseppek vagynak a fellegen,
Mennyi áldásokat mondanak már régen,
Annyi áldásokkal szeressen az Isten.
Egészséged vagyon amely nagy drága kincs,
Mennél a világon szebb ajándék egy sincs,
Mert pénznek, ruhának becsülete ott nincs,
Hol nehéz nyavalya bekötöz mint bilincs,
E csekély versekben tudod azt kívánom,
Hogy több neved napját érj bizony nem bánom,
Én asztat Te Néked szívemből kívánom,
Melyért az Úr Istent mindenkoron áldom.”

Az 1774 évi Urbárium névsorából idézzünk fel neveket melyeknek viselői őseink voltak s akkoriban szabad menetelű taksás (azaz szerződéses) jobbágyi állapotban éltek, dolgoztak.

Telkes gazdák:

Agoston Péter, Antalfi János, Aranyi János, Aranyi István, Bárdos Mihály, Barna Mihály, Bátorfi Péter, Veres Balogh András, Bátsi István, Béres János, Béres György, Bene György, Biró Péter, Biró István, Öreg Biki Mihály, Öreg Bódor János, Boda Mátyás, Özvegy Bódi Istvánné, Bódvai István, Bosnyák István, Öreg Csapó András, Csáki János, Öreg Csapó Mihály, Csath János, Cseh Nagy István, Batári Mihály, Cseri István, Czeglédi András, Csökönyi Ferenc, Czirják István, Czirják Gergely, Ditsó János, Diószegi Ferenc, Domoikos István, Izsó János Ifjú, Erdelyi Pál, Erdei János, Eke György, Fenyvesi György, Ványai Fekete István, Fekete János, Czirják Péter, Fekete István, Fekete Mihály, Forti vagy Fortély(Fortély Nagy) István, Füsüs István, Gál János, Mihály és Gergely, Garaj János, Getsei Mihály, Györi János és István, Hajdu István, Házi István, Harmati István, Horváth Péter, Imre János, Icsa István, Izsó András, Kádár Mihály, Kéri János, Kereki Mihály és András, Kéri István, B. Kiss György, Palócz Kis István, Marjai Kis János, Komádi Kis András, Mihály Kis János, Dobozi Kovács János, Szalóki Kovács János, (Kiss-ekből, Kovácsokból sokan), Kevi Kovács Ferenc, Pál Kovács János, Szolga Kovács Márton, Pál Kovács Mihály, Márton és István, Krutó István, János és Istvánne özv., Köszegi István, Ladnai András, Lukáts András és György, Molnár Mihály, Makai István, Madó Istvánné, Maktsali Ferencné, Megyeri István, Momoki István, Molnár György és Jánosné, Nádházi Gergelyné, Nádudvari Mihály és István, Csizmadia Nagy Mihály, Szalóki Nagy László és András, Szántai Nagy András, Katona Nagy Mihály és István, Novak János, Négyesi István, Nyilas Györgyné, Nyitrai Ferenc, Oláh György, Mihály, Péter, András és István, Óri István, Pardi István, Pap János, Sámuel és István, Pölus Péter és János, Papp András, Sallai Sámuel és András, Sánta Szabó János, Csösz Szabó János, György és Ferenc, Lukács Szabó Mihály, Körösparti Kiséri Szabó János, Balint Szabó Márton, Lukáts Szabó István, Szaniszlai István, Balint Szabó István, Csösz Szabó Ferencné, Szabó Péter, Szabó András, Szatmári József, Seprenyi János, Szerető István, Szendrei János öreg s ifjú, K. Szilágyi István, Szilágyi László, Peterné, Ferenc, György, István és Mihály, Sütő Mihály, Szücs István, Mihály és György, Takó András, Tari István, Toronyai János, Tót Péter, Györgyné, Mihály, Mátyás, Gergely, Tuba György, Ujvári János, Jász Pál, Józsik István, Józsa János, Juhász János és Ferenc, Varga István, Békési varga István, Vatai Sámuel és János, Vékony János, Vincze Pál, Vitkai János, Szappanos Mihály, Tuba István.

Cs. Szabó István

Irodalmi oldal

Endrődi Bella János kiállítása

Endrődi Bella János képeiből nyílt kiállítás 2015. augusztus 8-án az Endrődi Népházban. Dr. Szonda István az intézmény igazgatója elmondta, hogy ezzel a művész régi vágya teljesült, hiszen az Endrődről elszármazott Bella János műveit itt, a Népház konferencia-teremében tekinthetik meg az érdeklődők. A műveket és a művészt Bella Rózsa Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész mutatta be, Cserenyecz Éva és Polányi Éva tolmácsolásában pedig Bella Já-

nos-verseket hallhatott a közönség.

2015 júniusában és júliusában a németországi Backnangban nagy sikerrel mutatta be a nyolcvanéves festőművész legújabb alkotásait. Az irodalmi oldalon az elhangzott verseket olvashatják és Bella Rózsa megnyitó beszédének szerkesztett változatát.

Prológus

Távoli időben és térben
felragyog gyerekkorom.
Izzik a Nyár fehéren
a végenincs tarlókon.

Átkelni rajtuk mezítláb,
megállás nélkül muszáj:
ki bátran szedi a lábát,
annak a szúrás nem fáj!

És fellobognak a nyárfák
minden dűlőút szélén,
mint sorba helyezett gyertyák
jelzik az utat nékem,

melyen végestelen-végig
s még azon is túl menni kell
mezítláb, egészen az Égig!
Onnan már szárnyam visz el!

Szülőfalum, Endrőd

Szülőfalum réges-régen
világom voltál, Istenem!
Előbb a szíved, majd a lelked,
s most már a neved is viselem!

Négysoros

Teremtő Ég! Van még egy hely,
ahol engem valaki várna!
Csattognak a kerekek! A vonat hej,
roboz velem az éjszakában!

Négysoros

A mélyponton lévő
nem ismeri
a zuhanás félelmét,
csak az emelkedés vágyát.

Négysoros

Fává és virággá lettek
kiket imádtam:
termő fává
és fonnyadó virággá!

Apám sírkövére

Olyan súlyos volt a
teher, mi vállam nyomta,
hogy mikor letettem,
felfelé lebegtem!

Mezítláb

Mezítláb, talpig feketében
halad a tarlón az édesanyám.
megy-megy méltóságteljesen,
és egyszer csak elnyeli a fény.

Anyáim, Viktóriák

Úgy, miként a felhők jönnek,
és amiként a Föld forog,
megy az Idő, jönnek-mennek
rég korokra új korok!
De az újak is elmúlnak,
mint felhők mennek s Föld forog...
elnémulnak, földbe hullnak
emberek és asszonyok...
nagyanyáim, kiket én nem
láthattam=meghaltak régen,
sajnos nagyon fiatalon
pusztultak városom, falum...
A kép alján édesanyám
és úgyszintén bérma-anyám!
titeket is merülni lát
szemem! – Anyák... Viktóriák!

Vigyázzatok rám, Csillagok!

Hazámban német turistaként
töltök két évből két hetet.
Mióta így! És meddig még!
Nem számolom az éveket!
Habár a német föld megért,
kenyeret ad és eltemet,
de amíg élek, vert aranyként
őrzöm az anyanyelvemet!
Mert örülni és verset írni
és sírni is csak ezen tudok!
Csak anyám nyelvén tudom leírni:
vigyázzatok rám, Csillagok!

Bella János fiatalkori képe

Bella János új festményei

Búcsúzás

Mindig fájdalmas
a búcsúzás,
amelyben
a viszontlátás
reménye
nincs jelen.

Mondd, te mire
gondoltál, amikor
fejkendődet
lerántva, azzal
integtetél felém,
az induló vonat
ablakából!

Nekem elszorult
a torkom,
nem jött ki szó
az ajkamon,
pedig milyen
fontos lett volna

kimondani, hogy
viszontlátásra!
ami be már
sosem következett.

Most itt állok
évtizedek múltán
azon a helyen,
ahol fejkendőddel
felém integtetél...

Integetsz most is,
te égi
tünemény, hajad
az ég felé lobog...

Nem vagy bánatos,
mosolyogsz
és kimondod:
Viszontlátásra!

Endrődi Bella János kiállítására

Az Endrődi Bella János festményeit bemutató kiállításon köszöntöm Gyomaendrőd polgármesterét, Toldi Balázs urat, a család képviselőit, kedves vendégeinket. Bella János osztálytársait, akik a 66. évi osztálytalálkozó kapcsán idézik maguk közé a távolban élő gyermekkori társukat ezen a kiállításon. Köszönetet mondom a kiállításért Dr. Szonda Istvánnak.

Mottó:

„Nyugtalan lelket örököltem én!
Folyton hajt, űz és kerget.
Úgy érzem, minden költemény
adóssága az életemnek!”

Bella János 1957.

Nem könnyű a feladat egy olyan művésznek, festőnek, grafikusnak, költőnek hatvannégy évi alkotói pályáját dióhéjban bemutatni, akihez szoros rokoni és lelki szálak fűznek immáron hatvannégy éve.

Endrődi Bella János 1935. február 22-én született Endrődön a Toronyi utca 7. szám alatt a kis falusi cipésmester Bella József és Soczó Viktória (ők az én nagyszüleim is) nyolcadik gyermekeként. A tíz gyermekből heten éltek meg a felnőttkort. Az endrődi iskolában - az önök közül is sokak által is tisztelt és szeretett - Szabó Ernő tanító úr biztatta és irányította Beia Jánost a művészi pálya felé 1949-ben. A falusi fiú Pesten a Művészeti Gimnáziumba került, amit akkor úgy neveztek Székesfővárosi Ipariskola és Szépművészeti Líceum. Másfél év alatt kemény munkával küzdötte fel magát a szorgalmas és tehetséges fiú az élvonalba. Ebben idősebb kollégista társai is segítettek, amikor bevezették a múzeumok világába. Mai napig hálával gondol rájuk is. Innen az Iparművészeti Iskola festő szakára vették

fel elsőként, majd rövid idő után elsőként rúgták is ki, mivel a marxista-leninista előadásokat igen ritkán látogatta. Helyette a kollégiumban csendéleteket festett, amelyeket zsűriztetés után eladott. Ám a diákszállóból is eltávolították. Azon a télen irodák fűtéséből élt meg, és éjszakánként a Keleti pályaudvaron rajzolt és aludt.

A következő őszel a Szegedi Pedagógiai Főiskola földrajz-rajz szakán tanulhatott. Ismét akadt egy mentora professor Winkler László festőművész, főiskolai tanár személyében, akivel a későbbiekben is jó barátságban volt. (A hetvenes években engem is tanított ez a remek mester.) Bella Jánost közben visszahívták az Iparművészeti Főiskolára. Csak azért ment vissza egy rövid időre,

re, hogy ne őt rúgják ki, hanem ő hagyassa ott a főiskolát. De előtte a diáktársai nagy megrökönyödésére a marxizmus-leninizmus tankönyvét a diákszálló nagy kályhájába vágta. Visszament Szegedre mint Winkler professor úr hűséges és kiváló tanítványa. (Ez utóbbit a professor úrtól is tudom.)

Első emlékem Bella Jánossal kapcsolatban, aki a nagybátyám, erre az időre datálódik. Ez az a kép, amint ülünk a nagymám udvarán a gang előtt a jázminbokrokkal, violákkal, szőlőlugassal szegélyezett gyepen, a hatalmas kajsziabrack fa árnyékában. János egy csendéletet festett. (Akkor még nem tudtam, mi az a csendélet.) Egy támlás széket, rajta néhány konyhai eszközzel. Ma már azt is tudom, hogy realista stílusban. Hiszen éppen azokban az időkben kapta meg tanulmányai során - a későbbi kibontakozáshoz szükséges - mesterségbeli tudást, a technika elsajátítását, az anatómiai ismeretét, és a művészettörténeti korszak

megismerését. Ő festett, én bámuítam és kérdeztem. János színes krétákat és papírt adott, s biztatott, hogy én is rajzoljak.

A következő ősz már '56 ősze: szegedi diákként aktív részese volt a kibontakozó forradalomnak, majd disszidálni kényszerült. Németországba ment.

„Csillagos ég, merre van a magyar hazám?”

Pár hónap múlva, mivel nyelvi akadályai nem voltak, a Stuttgarter Akadémián tanulhatott. Diplomaszerezés után tíz évig a Stuttgarter Operaház színházi festője volt. Közben megnősült. Feleséges, Vanduska német asszony, aki János művészi kibontakozásában értő és segítő társ lett. Két gyermekük született.

Lakóhelyén, Backnangban reáliskolai állást kapott, és a Népfőiskola művészeti vezetője lett. Közben egy szabadiskolát alapított, melyet nyolc évig vezetett. (A hetvenes évek végén én is jártam ebben a szabadiskolában.) A tanítás mellett festett, rajzolt, verseket írt.

Több önálló kiállításon mutatta be alkotásait; Magyarországon, Németországban, s a hatvanas években Ausztráliában. Perth-ben.

Első verseskötete a 90-es években jelent meg Salgótarjánban. Ekkor vette fel az 'Endrődi' előnevet.

Alkotásainak bármely korszakát tekintjük, fő témája az ember, az ember

kapcsolata embertársaival, Istennel és az angyalokkal. ('Találkozás a gémeskütnál') Képeinek kompozíciós szerkezete geometrikus alapokon indul. Vízszintesek, függőlegesek, átlók és ívek mentén helyezi el a motívumokat, s ez egy mozgalmas, dinamikus egyensúlyt ad. ('A vándor', 'A beüzetés a paradíjolytatás a 14. oldalon

Endrődi Bella János kiállítására

folytatás a 13. oldalról

csomba, 'Nagyvárosiak', 'Fiatalság-öregség', 'Angyalmezszyén')

Emlékekből építkezik. Még a reálisnak mondható, de álomszerű képi elemeket hordozó alkotásain is olyan az otthon em-

léke, mint az állandó jelző az eposzban. Programmá vált ez a kötődés mind a mai napig. Az, aki mint idős tőgyfa, mélyen és erőtejesen kapaszkodik a földbe, mely őt táplálja, ellen tud állni a gonosz fordulatoknak. Illyés Gyula szavaival: „A fa a szél kihívásaira, gyökerével válaszol.” Jánosnak ez a tápláló gyökér az anyanyelv és az otthon képeinek az őrzése, festése. ('Bölcsőtől a sírig, Hortobágyi csikós, Hazajáró lélek, Festő és modelljei')

A 70-es 90-es évek között nyaranta hosszabb időre is találkozhattunk. Komoj és mókás dolgokról is egyaránt beszélgettünk napokon át. Tőle hallottam először a Zen tanításokról, tőle kaptam az első Pilinszky János-kötetét. Jártuk Szeged, Debrecen, Gyula, Budapest múzeumait. Évközben postai úton jöttek-men-tek a levelek. A levelekben Hölderlin, Heine, Nietzsche versei János fordításában. De szóltak a levelek a modern festészetről, s a család több mint száz évre visszamenő történéseiről, emlékeiről. Gyakran kaptam felbontva a levelet. Gondoim értetlenül bosszankodtak, ámultak, akik rendszeresen ezen sorok között keresték a büntetendő gondolatokat. Ma is őrzöm a rajztollal, tussal, kézírással írt versfordításokat és saját verseit. Ezekben az években festői stílusa megváltozott, éppen a filozófiai ismeretek hatására. A metafizikus, majd a szürrealista festészet felé fordult. Ezen irányzat megteremtője a Görögországba született itáliai festő Giorgio de Chirico. Az ő célja az időtlenség, mozdulatlan-ság, ókori ideálok, matematikai törvényszerűségek ábrázolása 1910-15 között. 1924-38 között az irodalom és képzőművészet legismertebb stílusává bontakozott, fejlődött tovább, a szürrealizmussá. Költők között a francia Apollinaire volt a vezéralakjuk. A szürrealizmus elfojtott érzelmeket, álomszerű tudatalatti képeket hoz a felszínre, s mindezt reálisan ábrázolt elemekkel mutatja meg. Salvador Dali, Max Ernst. A szürrealizmusnak van egy mítikus irányzata is, amikor a tudat legmélyéről előtörő ősi formákat nonfiguratív eszközökkel ábrázolják.

Majd jött egy újabb festészeti irányzat, melyben Bella Jánosra a párizsi szürrealisták vezéralakjának, Max Ernstnek a technikai újításai hatottak. Frottázs: érdes tárgyak felületének papírra dörzsölése graffittal, krétával, majd az így létrejött képen néhány

vonallal kiemelve a tudatalatti ösztönösen megjelenő formákat hozza létre. János olajfrottázst alkalmaz, mely igen finom festéktréteget hoz létre. A művészi konvenciókat, hagyományokat - mint reneszánsz perspektíva, reális anatómia - félretéve a véletlenszerű elrendezés, az átdörzsölt felület és néhány tudatosan belezajolt vonal hoz létre harmóniát. Ennek az eljárásnak - a frottázsnak - Max Ernst által továbbfejlesztett s Bella János által is alkalmazott technikája, a dekalkománia, ahol a véletlenszerűen kialakított foltokból visszakarással hoz létre képet.

Az ember élete, alkotói tevékenysége során több lépcsőfokot megjár, több mindent kipróbál. Végül - bár egyre nagyobb erőfeszítéssel - eljut arra a legmagasabb szintre, ahonnan óriási távlatokat lát át. A részletek eltűnnek, marad a letisztult forma és szín.

Húsz évvel ezelőtt, Bella János 60 évesen, amikor is már évtizedeken keresztül küldetéstudattal festett rajzolt és írt, azt mondta nekem, hogy még mindig keresi azt a kifejezési módot, stílust, amellyel legtökéletesebben tudja kifejezni a számára fontos mondandót. Én akkor csodálkoztam szavain. Ma alkotóként, hatvanon túl, már tudom mire gondolt. Kedves költőjének, Hölderlinnek verssorai idéződtek lelki szemem elé: „Ekkor megkérdeztem a Múzsát és ő így válaszolt nekem. Végül meg fogod találni.” Így talált rá Bella János 80 évesen Henri Matisse letisztult festői eszközökkel létrehozott műveire. Bella János 80. születésnapjától február 22-től júniusig éjjel-nappal lázban égve - közben a hallását is egy időre elveszítve - tizenöt nagyméretű olajfestményt alkotott, majd Backnangban egy nagyszabású kiállításon mutatta be műveit. (2015. jún.14. - júl.12.)

Endrődi Bella János az élő példa arra, hogy 80 évesen is képes az ember megújulni, s ujjongva fogadni a ráköszönő új kifejezés-módot. Ő maga is csodálkozott, hogy a backnangi közönség milyen örömmel fogadta az új műveket. Témájában az ember ábrázolása megmaradt mint központi mondandó. De arctalan, nemi jelzések nélkül. Csupa nagybetűvel leírhatóan az EMBER. A kifejezési mód szintén változott. Leegyszerűsített, letisztult sík formákat ábrázol. Nincs fény-árnyék, térperspektíva. A sík formák zavartalanul tudják saját énjüket kifejezni. Tiszta színeket alkalmaz, s ezeket köríves, hullámos vonalak mentén komplementer és szimultán kontraszttal festi foltokká. Ezek a színfoltok alakítják ki a mozgalmas, dinamikus, de mégis harmóniát sugárzó képet. Mindez a rend, a fegyelem, a képzelőerő és a szabadság együtt. Ez az új festészeti irányzat számára egy óriási szintézis, amely a korábbi mozgalmas festészetét nyugodttá, harmonikussá, letisztulttá teszi.

A minapi telefonbeszélgetésünkben azt mondta, hogy most úgy érzi elérte azt, amiben kiteljesedett az életműve, de ha a Mindenható úgy irányítja, ő boldogan vállalja az újbóli feladatot, a további megújulást.

Mindannyiuknak szeretetteljes üdvözlését küldi, és hálával gondol mindazokra, akik a mai napig - ha csak egy gondolattal is -, de erőt adnak számára a további munkához. Fogadják szeretettel az itt kiállított képeket!

A kiállítást ezennel megnyitom.

Gyomaendrőd, 2015. augusztus 08.

Bella Rózsa Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész

Az Élet nagy tanulságai...

Egy dacos kisfiú ment haza az oviból és az út szélén rugdosta a kavicsokat, tépkedte a fák ágait, levelet, de ez még mind semmi, lefejezte a szép virágokat, melyek az út mentén nyíltak.

Egyszer csak megállt egy hangyaboly előtt és elkezdte volna széttaposni a sok szorgos-dolgos hangyát, mikor egy hang megállította.

- Te gyerek, mit csinálsz és főleg miért?

A flúcska morcosan körülnézett, de nem látott senkit, így hát tovább piszkálta a hangyákat, az előbb letépett faágai, azután megint a cipőjével akarta őket eltaposni. Az iménti hang ismét megszólította:

- Ejnye, ejnye, mit teszel? – bántott Téged a fa, virág vagy a hangyák?

- Nem, csak úgy unalmamban – válaszolta bizonytalanul a kisfiú, de közben körbe-körbe nézegetett, mert nem látott senkit. Meg is kérdezte:

- Ki az, aki hozzám beszél?

- Mi mindannyian szólítottunk, akik csak élünk. Nekünk is fáj, ha bántanak, neked is fáj, ha valaki meg ráncigálja a hajad, vagy rálép a lábadra? – kérdezte a hang.

- Háááát, igen, fáj, de én nem engedem, mert én vagyok a legerősebb az egész óvodában...

- Látod? – mi sem engedjük, hogy bántsz, sem a bogarakat, állatokat, növényeket, sem semmit, ami él, mert minden élő érez, és fáj neki, ha bántják.

- Szomjas vagyok – mondta elhaló hangon a kis virág, amit megtépázott ez a rosszcsont.

- Éhesek vagyunk – mondták szinte kórusban a kicsi hangyák a bolyból, élelem után kutatva... - Segíts, kértek! – kiabáltak kórusban.

A gyerek eltátotta a száját, nem értette, hogy mi is történik körülötte.

Egyszer csak az anyukája - aki a kapuban várta - odakiabált neki:

- Lackó, kisfiám, miért nem igyekszel már haza?

- Mindjárt megyek anya, csak egy kis... itt elhallgatott – tanácstalanul nézett a fára, amit megtépázott, a virágokra, amelyekről letépte a szirmokat, a hangyabolyra, és nem tudta, mit tegyen.

Mivel nem indult el, Édesanyja sietett felé, hogy megtudja az ácsorgása okát.

Mikor odaért Lackónak könnybe lábadt a szeme és úgy mesélte el a történeteket, s hozzátette, hogy nem

akart senkit és semmit sem bántani, hiszen tudja, hogy minden élő élni akar.

Édesanyja nagyon megsajnálta okos kisfiát, megtörölgette a szemét, majd azt mondta, gyere kicsim, hazamegyünk, hozunk locsolókannában vizet, megöntözzük a virágokat, bokrokat, és egy szelet kenyeret elmorzsolunk a hangyaboly fölött, hogy ne maradjanak éhesek a hangyák sem. Jó lesz így? – kérdezte anyja.

- Igeeeen! – kiáltott boldogan a kisfiú, ettől könnyebbült a lelke is, és arra gondolt, hogy most jóváteszi azt a sok apró csínyét, amit eddig elkövetett mindenféle élőlény ellen...

Elgondolta, hogy soha többé nem bánt semmit, senkit, ami él.

Hazaértek, hozták a vizet a kannában, és a nagy szelet kenyeret, és sietve visszamentek arra a helyre, ahol az imént ácsorgott a kis rosszcsont.

Mikor meglocsolták a virágokat, fákat, bokrokat, és elmorzsolták a kenyérszeletet a hangyáknak, Lackó bocsánatot kért tőlük, hogy ilyen csúnyán viselkedett, s megígérte, hogy többé nem teszi.

Másnap az óvodában a többi gyereknek elmesélte, hogy minden élőlény élni akar, nem szabad letépnie még egy fűszálat sem, mert az fáj neki, ahogy nekünk is fájna, ha meghúznák a hajunkat...

A gyerekek nagy szemekkel figyelték, hogy a legrosszabb, legelevenebb gyerektársuk, aki belekötött eddig még az élő fába is, milyen okos, szelíd és jóra való cselekedetekre bízhatja a társait. Akiket korábban bántott, tisztes távolságból hallgatták. Egyszer csak oda ment Tomihoz.

Tomi óvatosan elhúzódott, kis vézna gyermek lévén, nem tudta megvédeni magát, mikor Lackó azzal fenyegette, hogy behúzza neki egyet...

- Gyere közelebb Tomi – mondta Lackó –, én téged és másokat sem bántalak többé, nagyon szégyellem, hogy eddig rosszkodtam, mostantól meglátjátok segítek a gyengébbeknek és mindent óvok védelmezek ami él és élni akar...

A gyerekek tátották a szájukat.

Óvó néni hallotta az esetet és mosolyogva megsimogatta Lackó fejét.

- Látod kicsim, ez derék dolog, soha sem késő megjavulni és jó útra térni, nagyon örülök, hogy ezt Te is beláttad, mondd el nekem, mi történt veled...

Lackó rendre elmesélte az előző napi eseményeket, óvó néni elnyomott egy kis mosolyt és megdicsérte, attól kezdve mindenféle feladattal látta el a lurkót, mert mintagyerekké vált, vigyázott a kisebbekre, nem rohant az úton, nem lépett rá a lehajlott virágokra, ágacskákra, kikerülte a csigákat, hangyákat, egyszóval ő lett a legnagyobb környezet és életvédő...

Így volt, mese volt? – ki tudja – talán igaz volt...

Benke Mária

Izès Izek

Szeptember

Gombás sült paprika

Kevés olajon üvegesre pirítunk hagymát, ehhez adjuk az apróra vágott gombát. Sóval, borssal izesítjük, és addig pároljuk fődő alatt, amíg a levét el nem fővi. Ekkor megszórjuk három kanál liszttel, és felengedjük egy deci vízzel. Felforraljuk, majd hagyjuk meghűlni. Ekkor belekeverünk két tojás sárgáját. Apróbb zöldpaprikának kiszedjük csumáját, és megtöltjük a gomba masszával. A megtöltött paprikákat lisztbe, tojásba forgatjuk és forró olajban kisütjük aranyárgára. Párolt rizsszel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

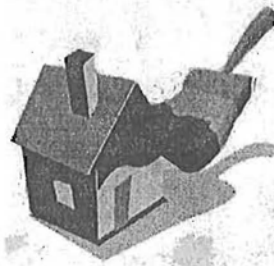
Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (guruló, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Ez az

Ön

hirdetésének

a helye!

Kápolna-szentelés Endrődön

Bensőséges, szép ünnepe volt augusztus 17-én az endrődi egyházközségnek. Ekkor tartották ugyanis a központi katolikus temető egykori ravatalozójából kialakított Fájdalmas Szűzanya kápolna szentelését.

A kápolna épületét 1941-ben emelték Csernus Mihály apátplébános kezdeményezésére. Az egykori ravatalozóban a messzi tanyákról behozott halottakat ravatalozták fel, így téve egyszerűbbé a temetési szertartások lebonyolítását. Az épület déli sarkában egy kis fülkét alakítottak ki, amiben a Fájdalmas Szűzanya szobrát helyezték el, ez utóbbit Csernus Mihály, özv. Papp Pálné és özv. Froló Istvánné adományozta. Az épület a hetvenes évek elejéig töltötte be funkcióját, ezt követően már a köztemető új, tágas ravatalozójából temették a halottakat.

Évtizedekig lomtárként szolgált, állaga 2014-re erősen leromlott. Ekkor merült fel az ötlet, hogy a szarvasvégi temető ravatalozójához hasonlóan ezt is kápolnává alakítsák. A munkálatok 2015 tavaszán kezdődtek el. Ennek során az épületet aláfalazták, újravakolták, bemeszelték és padlóját lebetonozták, valamint leburkolták. A régi szobrot többször megpróbálták már elloponi, ezért azt bevitték a plébániára, helyette pedig egy újat hozattak.

Az ünnepélyes újraszentelésre a temető keresztje is új, izléses alapra került a kápolna tőszomszédságába. A szentelést esős időben végezték, de ennek ellenére is harmincan felül vettek részt az ünnepen.

Köszönet illeti Balog Péter sekrestyést, aki a kőműves munka oroszlánrészét térítésmentesen elvégezte, Dr. Gircz Katalint, aki jelentős összeggel járult a felújításhoz, valamint Tóth Péter és családját, akik az új szobor árának nagy részét fedezték, illetve minden kegyes adakozót és közreműködőt.

Örömmel állapítom meg, hogy Gyomaendrőd egy újabb kulturális emlékét sikerült megmenteni és új funkcióval ellátni. Bízom benne, hogy ez a folyamat továbbra sem áll meg, és az anyagi-szellemi újjászületés folytatódni fog!

Hegedűs Bence

EGYHÁZKÖZSÉGI VACSORA HUNYÁN

2015. augusztus 15-én immár harmadik alkalommal rendezett vacsorát a hunyai egyházközségi képviselőtestület. A rendezvény célja változatlan, továbbra is a közösségépítés és a közös szórakozás biztosítása volt.

A vacsorát lázas előkészület előzte meg: jegyek készítése, árusítása, tumbolák árusítása, asztalok és székek pakolása, birkaús vásárlása és helyszínre szállítása, illetve az ezekhez kapcsolódó kisebb munkafolyamatok.

Nagy sürgés-forgás közepette elérkezett a várva-várt nap. A program este 7 órakor kezdődött, melyen a köszöntők után színvonalas produkciók örvendeztették meg a jelenlévőket. Először egy népdalcsokrot hallhattunk egy ifjú tehetség, Fehér Boglárka előadásában, aki már több ezer ember előtt énekelt. Őt a helyi Nyugdíjasklub előadása követte, aminek keretében szép énekeket és egy tanulságos történetet hallhattunk a több díjat elnyert színjátszó csapattól.

A kulturális seregszemle végére megfőtt az ízletes birkapörkölt, ami Pintér László gondnokunk szakértelmét dicsérte. A vacsora kiosztása és elfogyasztása alatt Iványi László és társa húzta a magyar nótát, így kerítve jó hangulatba az egybegyűlteket.

A lakomát követően kezdetét vette a mulatás, a táncteret ellettek a táncolni vágyó vendégek, a hangulat a tetőfokára hágott.

Mikor mindenki kitáncolta magát, kezdetét vette a tombolasorsolás, ahol a nagyszámú felajánlásokból származó ajándékok gazdára találhattak. Nagy izgalmak közepette és sok-sok nevetés kíséretében ment le a sorsolás.

Végül folytatódott a bál, egészen fél kettőig szólt a zene.

A vacsorán tapasztalt élmények és a visszajelzések alapján egyértelműen megállapíthatjuk, hogy az elmúlt évek legjobb hunyai buliján vettünk részt.

Nagy tisztelettel és szeretettel köszönöm mindenki segítségét a vacsora szervezésében és lebonyolításában, külön köszönöm az egyházközségi képviselőtestület munkáját. Ahogy látszik, a rendezvény színvonala évről évre emelkedik, reméljük ez a tendencia a jövőben is folytatódik. Továbbra se feledjük: együtt tettük egymásért!

Hegedűs Bence

SPORT

Elrajtolt a Megyei II. labdarúgó-bajnokság

A nyár folyamán jelentősen átalakult a Gyomaendrődi FC játékosállománya. Az év elején megalakult új vezetőség egy új szemlélet szerint próbálta kialakítani a keretet. Csapatnyi játékos távozott, csapatnyi érkezett, fő szemponttá vált a helyi játékosok szerepeltetése. Az már az előző szezon tavaszi idényének közepén kiderült, hogy az az alakulat nem tudja kiharcolni a bent maradáást a Megyei I. osztályú bajnokságban. Hosszú évek

első osztályú tagsága megszakadt és a másod osztályba csúszott az egyesület. A Megyei II. osztályba visszacsúszó alakulathoz egy sor helyi nevelésű és kötődésű játékos tért vissza, akik nem olyan régen még az anyaegyesületükben játszottak, többségük a harmadik ligában bajnoki címet szerző, ám most labdarúgók híján vélhetően megszűnő Csárdaszállásról.

Velük tartott az edző, Kocsis Zsolt is, akit az új vezetőség felkért a csapat irányítására. Kocsis Zsolt csárdai szerepvállalása előtt játékosként és utánpótlás edzőként korábban már hosszabb időszakot töltött a klubnál. Ettől az idénytől azonban már csak a kispadról igyekszik irányítani a csapatot.

Az új vezetés filozófiája szerint az első évben nincs helyezéssel elvárás. A gyomaendrődi fiatalokra próbálják rászabni az arculatot, akiket helyi kötődésű, rutinos labdarúgók egészítenek ki. Természetesen a kiesést el kell kerülni, de a csapatépítésnek rendelik alá az első évet, és amennyiben már jövő nyáron sikerülne a visszajutás, akkor nem zárkoznának el a megyei első osztályú megmérettetéstől sem. Addig azonban még sok dolguk lesz, ráadásul pillanatnyilag sem a mezőny erejével, a jelentős átalakulás miatt a saját csapat erejével sincsenek tisztában.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 08. 15. Gyomaendrődi FC – Dombegyház NSE 6 : 1
G.: Orovecz T.(3), Sebők M., Gábor V., Nagy S.

Első hazai mérkőzését játszotta a csapat a másodosztályban. Nagyon jól indult a mérkőzés, már a negyedik percben hazai gólnak örültek a nézők. Ezt követően sokáig mezőnyjáték folyt, a vendégek veszélytelenek voltak, a hazaiak pedig nagyon pontatlanok. A félidő végén azonban öt perc igazi focit produkáltak a hazaiak, a 39. és a 41. percben is gólt szereztek. Megnyugtató előny alakult ki már a félidőre. A második félidőben is folytatódott a gála, már 49. percben négyre nőtt az előny. Ezt követően ismét jött egy kis üresjárat, de a végére megint beindult a gólgyártás. A 78. percben büntetéből, majd a 87. percben egy szép támadást követően alakult ki a végeredmény. Közben a vendégek az 57. percben szépítettek, egyetlen igazi helyzetüket tudták

gólra váltani. A hazai csapatban már a negyedik X évein is túljutó Orovecz vezérletével és az öt kiszolgáló fiataloknak köszönhetően ilyen arányban is megérdemelten győzött a hazai csapat.

2015. 08. 22. Gyomaendrődi FC – Sarkadkeresztúri SE 1 : 2
G.: Kovács T.

A sorsolás szerint a keresztúr volt a pályaválasztó, de kérték annak felcserélését, így ismét hazai pályán játszhatott a Gyomaendrődi FC. Köszönhetően a jól elkapott rajtnak, a két listavezető csapott össze az endrődi pályán. Magabiztos siker jellemezte mindkét csapatot a múlt héten, ebből kiindulva jó mérkőzésre számítottak a nézők. Kiegyenlített erők küzdelmét hozta az első félidő, amelynek közepén a vendégek a 27. percben megszerezték a vezetést. Még inkább rákapcsoltak a hazaiak, amelynek eredményeként a 36. percben ki is egyenlítettek. Ezt követően a lendület nem tört meg, több nagy hazai helyzetet is kialakítottak a csatárok, de sajnos mind ki is maradt. A második félidő is hazai támadásokkal indult, de csak helyzetekig jutottak. A sok kihagyott helyzet megbosszulta magát, mert a vendégek egy kontra után kialakult büntetéből ismét előnybe kerültek az 59. percben. A hazaiak nem adták fel, de egyre inkább görcsössé váltak és már semmi sem sikerült. Sajnos a sok kihagyott helyzet miatt vereség lett a vége, a helyzetkihasználáson a siker érdekében javítani kell a következőkben.

Elkezdődött a labdarúgó Magyar Kupa 2016–17. évi megyei selejtezőjének sorozata is, ahol az első körben, 2015. 08. 19-én a Köröstarcsai KSK vendége volt a Gyomaendrődi FC Kétfólos győzelemmel jutott tovább a vendégcsapat a jó erőkből álló tarcsa otthonában. Az első félidőben a Kovács buktatásáért megítélt büntetést Gábor lőtte a kapuba, míg a másodikban egy remek kontra végén Sebők ugratta ki Kovácsot, aki szépen lőtt a hosszú sarokba. Bizakodva várja az újabb sorsolást a Gyomaendrődi FC csapata.

Fülöp Zoltán

Jössz velem?

Jössz-e velem játszani?
Faodvában bogarat keresni?
Fújja a hajam a tavaszi szél,
lágyan simogat, s mesél...
Jössz-e velem, ahová én megyek?
Veled vagyok, Veled leszek.
Akarod-e ezt egy életen át?
Kéz a kézben mehetünk tovább.
Együtt nézzük a csillagos eget,
a tájat, délibábot, mely remeg.
Az égen a felhők vándorlásait.
Színük, formájuk alakváltozásait.
Jössz-e velem, ha dül a vihar?
Mikor az utca mindenhol kihál.
Ha vész, vagy baj fenyeget
velem leszel?- kivéded ezeket?
Akarasz-e jobban-rosszban velem lenni?
Kéz a kézben együtt menni?
Kérdezem, nem kijelentem,
hiszen közel ötven éve én ezt teszem.
Vecsés, 2015. augusztus 3.

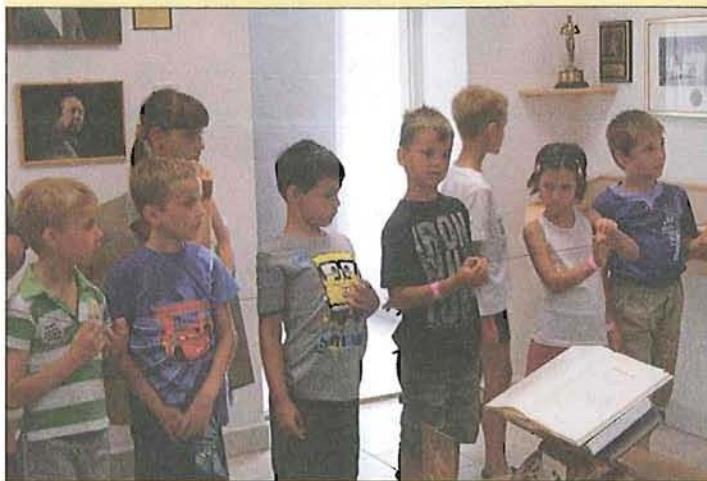
Benke Mária

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

JÉZUS AZ IGAZI KINCS

A nyári szünetben július 13-17-ig a Gyomai Református Egyházközség tábort szervezett városunk református gyermekeinek, melyen én is részt vettem. A hét folyamán minden nap reggeli bibliaórákon tanulmányoztuk a Bibliát, Tibi bácsi érdekes és tanulságos történeteken keresztül magyarázta az aznapi igét, aranymondásokat tanultunk és kézműveskedtünk. Felmentünk a templomunk tornyába is. Nagyon tetszett! Voltunk vízitúrán, a Liget Fürdőben, és ellátogattunk Endrődre a Szent Antal Sütőházba és a Népházba is. A gyülekezet tagjai minden nap valamilyen finomsággal kedveskedtek nekünk. Jól éreztem magam. Augusztus 10-14-ig pedig egy másik napközi táborban voltam, ahol szintén érdekes programokon vehettem részt. Robi bácsi vezetésével áteveztünk Endrőről Gyomára,

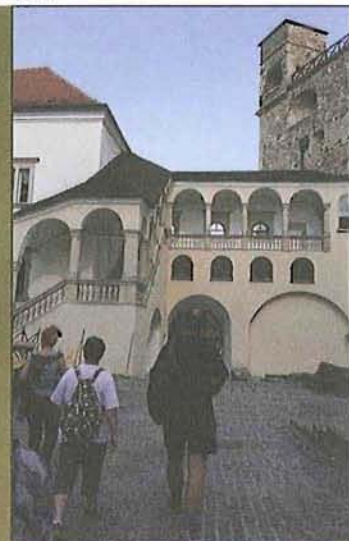

íjászkodtunk, volt falmászás is. Kirándulni voltunk Szarvason, ahol megnéztük a Mini-Magyarországot, sétahajóztunk a Katalin II. nevezetű hajón. Az endrői Tájháznál Szonda Pista bácsival agyagoztunk, majd a kötélverés tudományát mutatták meg nekünk. Amíg mi kézműveskedtünk, a tanító nénik paprikás krumplit főztek nekünk bográcson. Nagyon finom volt! Ebéd után Zsuzsa nénivel illatos levendula szappant készítettünk. A hét strandolással zárult, ami igen jól esett a hőségben. Ez a két hét örökre emlékezetes marad számomra.

Vatai Zalán 2. o.

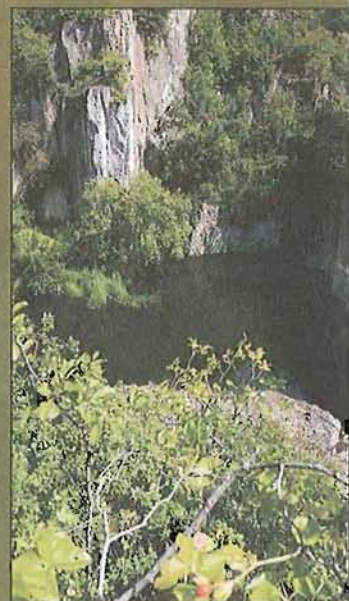
Életképek a gimnáziumból

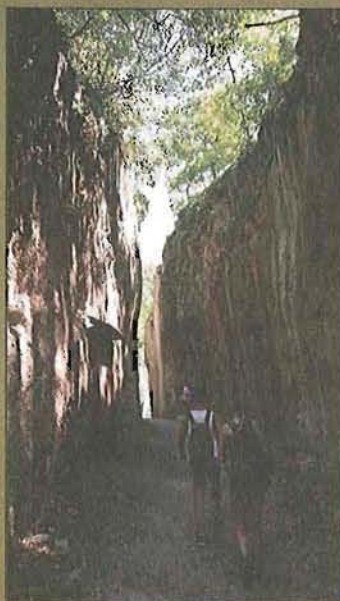
Megérkeztünk a sárospataki Rákóczi-várba

Mesés panoráma a sátorlajúhelyi kalandpark libegőjéről

Körbejártuk a Megyer-hegyi Tengerszemet

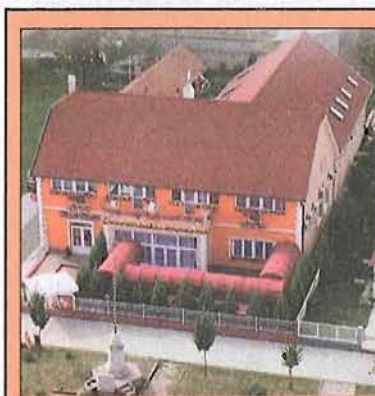
Szuridokvölgy a Tengerszemmel

A meredek hegyoldalakon is feljutottunk

Augusztus 20-a Gyomaendrődön

Fotók: Megyeri László

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídó étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Tel./Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

- rovar- és gombaölő vegyszerek
- műtrágyák, növénytápok
- virágládák, cserepek, virágföldek
- öntözőszivattyúk, szórófejek
- öntözőtömlők, csatlakozók
- fűnyírók, sövényvágó ollók
- metszőollók, kéziszerszámok
- fóliák, műanyag hálók, kerítésdrótok
- műa. hordók, vödörök, záruk, lakatok
- szegek, csavarok, kapák, lapátok
- munkavédelmi bakancsok, kesztyűk
- festékárúk, ecetek, hengerek
- purhabok, szilikonok, ragasztók
- állateledetek, nyakörvek, pórázok

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5555 Hunya, Kossuth u. 1. Tel. (06 30) 4798-311 szerkesztoseg@varosunkujags.hu * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Gellai József, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Dr. Varju László, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten a hónap 15. napján * MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 * <http://www.varosunkujags.hu> * E-mail: szerkesztoseg@varosunkujags.hu varosunk@gmail.com